

KONTROLLUTVALGET I EIDE KOMMUNE

Eide, 26. januar 2017

Til medlemmene i kontrollutvalget

MØTEINNKALLING

MØTE NR.: 1/17
TID: 07.02.2017 kl. 14:00
STED: Nye Formannskapssal, Eide rådhus

Før møtet starter vil det bli et virksomhetsbesøk hos Hjemmetjenesten (Slettatunet sykehjem) fra. kl. 1200

SAKSLISTE:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 01/17	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 22. NOVEMBER 2016
PS 02/17	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 03/17	KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2016
PS 04/17	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2016
PS 05/17	MØTEPLAN FOR 2017
PS 06/17	OPPFØLGINGSLISTE
PS 07/17	EVENTUELT

Dersom det er saker kontrollutvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i senere møte, kan dette gjøres under **Eventuelt**.

Eventuelle forfall meldes på tlf. 71 11 14 52, evt. mob. 991 60260

E-post: sveinung.talberg@molde.kommune.no

Innkallingen går som melding til varamedlemmer som innkalles etter behov.

Kåre Vevang (s)
leder

Sveinung Talberg
rådgiver

Kopi:
Ordfører
Rådmann
Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R

EIDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1551/01
Arkiv: 033&17
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 01/17	Kontrollutvalget	07.02.2017

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 22. NOVEMBER 2016

Sekretariatets innstilling

Protokollen fra møte 22.november 2016 godkjennes.

Til å signere protokollen sammen med møteleder velges:

1. ....
2. ....

Saksopplysninger

Vedlagt følger protokollen fra forrige møte. Protokollen er tidligere utsendt. Det er ikke fremkommet merknader til protokollen. Protokollen godkjennes formelt i påfølgende møte samtidig som det velges to medlemmer til å signere protokollen sammen med møteleder.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I EIDE KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 6/16
Møtedato: 22.11.2016
Tid: Kl. 13.00 – kl 15.30
Møtested: Formannskapssalen, Eide rådhus
Sak nr: 31/16-38/16
Møteleder: Kåre Vevang, leder (Ap)
Møtende medlemmer: Synnøve Egge, nestleder (H)
Willy Farstad (H)
Oddbjørg Hellen Nesheim (Ap)
Bjørn Ståle Sildnes (Ap)
Forfall: Ingen
Ikke møtt: Ingen
Møtende vara: Ingen
Fra sekretariatet: Sveinung Talberg, rådgiver
Fra revisjonen: June Beøy Fostervold
Av øvrige møtte: Ordfører Egil Strand, fagsjef oppvekst Henny Marit Turøy (sak 36/16),
kommunalsjef Sverre Hovland (sak 36/16)

Møteprotokollen signeres og godkjennes i neste møte.

Lederen ønsket velkommen og ledet møtet.
Det fremkom ingen merknader til innkalling og sakliste. Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR. TITTEL

PS 31/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 20.SEPTEMBER 2016
PS 32/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 33/16	DRIFTSRAPPORT EIDE KOMMUNE – 2.TERTIAL 2016
PS 34/16	KOMMUNEREFORMEN – STATUS OG VIDERE PROSESS
PS 35/16	VIRKSOMHETS BESØK
PS 36/16	OPPFØLGINGSLISTE
PS 37/16	EVENTUELT
PS 38/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 14.NOVEMBER 2016

Kontrollutvalgets vedtak

Protokollen fra møte 20.september 2016 godkjennes.

Til å signere protokollen sammen med leder ble følgende valgt:

1. Willy Farstad
2. Oddbjørg Hellen Nesheim

Kontrollutvalgets behandling

Leder orienterte. Leder framsatte forslag på følgende medlemmer til å skrive under møteprotokollen fra møte 20.september 2016:

1. Willy Farstad
2. Oddbjørg Hellen Nesheim

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet.
(5 voterende)

Kontrollutvalgets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Ordfører orienterte til sak RS 17/16 at det ved en feil er blitt valgt et varamedlem som er ansatt i kommunen. Dette gjelder Ingebjørg Eide. Ansatte er ikke valgbar til kontrollutvalget. Det vil ikke bli foretatt nyvalg av varamedlemmer. Kontrollutvalget har etter dette 4 varamedlemmer.

Referatsaker:

- RS 17/16   **Kontrollutvalget i Eide – Nyvalg av varamedlemmer 2016-2019**
Protokoll fra Eide kommunestyre 20.10.2016, sak PS 16/96 (vedlagt)
- RS 18/16   **Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019**
Protokoll fra Eide kommunestyre 20.10.2016, sak PS 16/97 (vedlagt)
- RS 19/16   **Plan for selskapskontroll 2016-2019**
Protokoll fra Eide kommunestyre 20.10.2016, sak PS 16/98 (vedlagt)
- RS 20/16   **Driftsrapport Eide kommune 2.tertial 2016**
Protokoll fra Eide kommunestyre 20.10.2016, sak PS 16/100 (vedlagt)
- RS 21/16   **Kommunereformen i Eide – Valg av interimfellesnemnd**
Protokoll fra Eide kommunestyre 20.10.2016, sak PS 16/103 (vedlagt)
- RS 22/16   **Protokoll fra møte i styret for Kommunerevisjonsdistrikt 2**
Protokoll fra møte 29.09.2016 (vedlagt)

Orienteringssaker:

- OS 17/16   **Forum for Kontroll og Tilsyn**
Høringsuttalelse ny kommunelov (vedlagt)
- OS 18/16   **NKRF**
Høringsuttalelse ny kommunelov (vedlagt)
- OS 19/16   **Innkalling til møte i representantskapet for Møre og Romsdal Revisjon IKS**
(vedlagt)

PS 33/16	DRIFTSRAPPORT EIDE KOMMUNE – 2.TERTIAL 2016
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar økonomirapporten for 2.tertial 2016 og rådmannens og ordførers redegjørelse i møte 14.11.2016 til orientering

Kontrollutvalgets behandling

Leder tok opp spørsmålet om habilitet til Synnøve Egge som er mor til enhetsleder Merete Egge ved enhet Bo og habilitering. Kontrollutvalget konkluderte med at Synnøve Egge ikke er inhabil da heller ikke enhetsledere er inhabile i budsjettsaker. Leder viste til den grundige orienteringen utvalget fikk i møtet 14.11.2016. Ordføreren gikk igjennom status for investeringsprosjektene. Sekretæren viste til brev fra kontrollutvalget til revisjonen datert 12.10.2016 om 2 spørsmål knyttet til usikkerhet knyttet til pensjonsutgifter referert i driftsrapport for 2.tertial 2016. Kontrollutvalget har ikke fått svar på spørsmålene, men revisjonen var til stede og redegjorde muntlig i møtet. Revisjonen har sett litt på spørsmålene, men har ikke avklarende svar. Revisjonen anbefalte at spørsmålene rettes til pensjonsleverandøren.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med innstillingen (5 voterende).

PS 34/16	KOMMUNEREFORMEN – STATUS OG VIDERE PROSESS
-----------------	---

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar kommunens redegjørelse til orientering og vil følge prosessen videre ved å føre saken opp på oppfølgingslisten. Dette innbefatter også en oppfølging av de tema som vedrører revisor, kontrollutvalg og sekretariat som går fram av rapporten fra NKRF.

Kontrollutvalgets behandling

Ordføreren var til stede og redegjorde for status så langt. Den 29. november 2016 møtes interimfellesnemnda til det første ordinære møtet. Dette møtet vil finne sted på kommunehuset i Eide. Da skal nemnda konstituere seg, og velge leder, nestleder, arbeidsutvalg og sekretariat. Dessuten skal nemnda beslutte faste møtetidspunkt og prioritere

de viktigste arbeidsoppgavene nemnda skal ta tak i. Nemnda skal også gjøre vedtak om tilsetning av prosjektleder, og avgjøre om denne skal være rådmann i den nye kommunen. Alle vedtak i interimfellesnemnda må opp til behandling i det enkelte kommunestyre frem til den endelige beslutning om kommunereformen i Stortinget.

Det ble fra sekretæren spurt om hvordan en hadde tenkt å bokføre og vise utgifter og inntekter i prosessen frem mot kommunesammenslåing. Ordføreren svarte at dette var ett av temaene som en måtte ta stilling til i interimfellesnemnda. Dette er viktig når kommunen nå skal motta ca. 20 mill. kr i kommunereformmidler fra staten. Fra Willy Farstad ble det spurt om hvordan kommunene skulle håndtere behov for og vedtak om investeringer i perioden frem til sammenslåing. Dette var et område som er regulert i intensjonsavtalen sa ordfører. Ordføreren presiserte at informasjon internt og ut til innbyggerne er svært viktig i denne fasen og videre fremover.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med innstillingen (5 voterende).

PS 35/16	VIRKSOMHETS BESØK
-----------------	--------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget ønsker å foreta et virksomhetsbesøk hos Hjemmetjenesten i det første møtet i 2017

Kontrollutvalgets behandling

I driftsrapport for 2.tertial 2016 registrerer kontrollutvalget følgende uttalelser fra enhetsleder for hjemmetjenesten og de utfordringer de står overfor:

- Flere alvorlig syke kreftpasienter som krever tid og kompetanse
- Økende antall demente som bor hjemme alene
- Tjenesteytingen er på det laveste nivå i forhold til behov og faglig forsvarlighet
- En har henvendelser fra andre enheter i kommunen om å bistå med kompetanse
- Dagsenteret «Slettatunet» er fullt og det er ventelister

Kontrollutvalget ønsker å foreta et virksomhetsbesøk hos hjemmetjenesten i neste møte.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med innstillingen (5 voterende).

PS 36/16	OPPFØLGINGSLISTE
-----------------	-------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen fra kommunalsjef Sverre Hovland og fagsjef oppvekst Henny Marit Turøy til orientering og vil følge opp sakene ved at de fortsatt står på oppfølgingslisten.

Følgende ny sak føres opp på oppfølgingslisten:

1. Kommunereformen – status og videre prosess jf. sak PS 34/16

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget fikk en grundig redegjørelse av fagsjef oppvekst om oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage i Eide kommune». Redegjørelsen inneholdt en liste med 20 punkter som en arbeider med. Utfordringene er at det i skolene i Eide er mange barn som trenger ekstra ressurser. I barnehagene ønsker en seg flere personalressurser for å komme inn i en tidlig fase i forhold til barn med ekstra behov. I skolen ser en at det meldes inn tiltak til PPT der det i 30 % av tilfellene ikke ender ut i vedtak. Kontrollutvalget ønsker å følge opp saken videre ved å fortsatt ha den på oppfølgingslisten.

Kontrollutvalget fikk en redegjørelse av kommunalsjef Sverre Hovland angående manglende utlysning av vaskeritjenester på anbud. Eide kommune innrømmet å ikke ha fulgt Lov om offentlige anskaffelser, selv om det muligens kan foreligge et unntak for anbud på dette området der en kjøper tjenesten fra en vernet bedrift med arbeidstilpasning (Unika AS). Kommunalsjefen opplyste at kommunen på flere andre områder ikke følger Lov om offentlige anskaffelser ved at en ikke har lyst ut vare- og tjenestekjøp på anbud. Kontrollutvalget ønsker å følge opp denne saken videre med spørsmål til kommunen.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med innstillingen (5 voterende).

PS 37/16	EVENTUELT
----------	-----------

Deltakelse på NKRF's kontrollutvalgskonferanse 1.2.-2.2.2017:

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget i Eide deltar med Odd Magne Bolli og Willy Farstad på Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin kontrollutvalgskonferanse 2017. Hvis det ikke passer for Odd Magne Bolli, vil Kåre Vevang delta isteden.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget i Eide ønsker å prioritere deltakelse på den årlige kontrollutvalgskonferansen til NKRF og vil delta med 2 personer. Det kom forslag om at Odd Magne Bolli og Willy Farstad deltar. Hvis Odd Magne Bolli blir forhindret i å delta, vil Kåre Vevang delta isteden.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med forslag framsatt i møte (5 voterende).

Fastsetting av kontrollutvalgets første møte i 2017

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget i Eide fastsetter første møte i 2017 til 7.februar

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget må fastsette sitt første møte i 2017. Videre møteplan fastsettes i første møte i 2017 når en kjenner møteplanene for formannskap og kommunestyre. Dette for å unngå møtekollisjon.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med innstillingen (5 voterende).

Ny brannbil i Eide kommune som gave

I forbindelse med 200-årsjubileet til Gjensidige Forsikring har selskapets største eier, Gjensidigestiftelsen, gitt folkegaven «Det store brannløftet» med en samlet verdi på 350 millioner kroner. Dette løftet skal bidra til en ytterligere styrking av det norske brannvesenet. Det gis 12 store mannskapsbiler, 23 fremskutte enheter og én dykkerbil bort som et ledd i å øke brannsikkerheten der det trengs aller mest. Eide kommune var en av de kommunene som søkte, og ble tildelt en ny brannbil til en totalverdi av 4-5 mill. kr av Gjensidigestiftelsen.

Kontrollutvalget ser i utgangspunktet på dette som en «gladnyhet». At Eide kommune sin brannberedskap blir styrket uten at det går utover økonomien.

Kontrollutvalget har en «påse-oppgave», der etiske problemstillinger er en del av dette.

Behandling i møtet 20.09.2016:

Kontrollutvalget diskuterte temaet gaver generelt, og gaver og binding opp mot etiske dilemmaer. Gjensidigestiftelsen selger ikke forsikringer, men eier 62,64 % av selskapet Gjensidige som selger forsikringer. Det kan reises spørsmål om koblinger mellom disse selskapene sett utenfra. Kontrollutvalget skal bidra til at det er tillit til forvaltningen blant innbyggerne, og da er begrepet uavhengighet vesentlig. Kontrollutvalget ønsker å få belyst utfordringene i dette og vil stille ordfører og rådmann følgende spørsmål:

1. Har kommunen diskutert de etiske sidene ved først å søke og siden ta i mot en gave fra Gjensidigestiftelsen opp mot de etiske retningslinjene for gaver?
2. Ser kommunen utfordringer, eller at spørsmål kan bli reist i tilknytning til dette og at spørsmålet om uavhengighet blir reist jf. § 6.2 i Forvaltningsloven om «særlige forhold som gjør at en kan reise tvil om ens habilitet.....» når valg av forsikringsselskap neste gang står på agendaen?

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med behandling i møtet. (4 voterende)

Kontrollutvalgets behandling i møte 22.11.2016:

I møtet 22.11.2016 la ordfører fram et notat datert 04.11.2016 som svar på kontrollutvalget sine spørsmål i møtet 20.09.2016: (sitat)

Etiske retningslinjer sier noe om grensene for gaver som kan mottas og at en skal utøve stor grad av forsiktighet rundt dette. Vi har lagt til grunn at gaven fra Gjensidigestiftelsen har en stor grad av egeninteresse fra stiftelsen om å oppfylle sin nullvisjon for omkomne i brann. De har innsett at mange kommuner med frivillige brannvesen ikke har mulighet til å oppfylle de krav til materiell og kompetanse som kreves og har derfor bidratt med dette.

Eide kommune har ikke vurdert at dette på noen måte skal binde eller gi føringer i forhold til valg av forsikringsselskap for fremtiden. Gjensidige som forsikringsselskap er ikke direkte

part i dette selv om de selvsagt bidrar til stiftelsens inntjening. Gjensidige tilbyr ikke personforsikring/pensjon og kommunen bruker meglerfirma for innhenting av tilbud på forsikring og vurderer ikke at å motta en slik gave skal være brudd på etiske retningslinjer i Eide Kommune.

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering og anser saken som avsluttet.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i tråd med innstillingen (5 voterende).

PS 38/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 14.NOVEMBER 2016
-----------------	---

Kontrollutvalgets vedtak

Protokollen fra møte 14.november 2016 godkjennes.

Til å signere protokollen sammen med leder ble følgende valgt:

3. Willy Farstad
4. Bjørn Ståle Sildnes

Kontrollutvalgets behandling

Leder orienterte. Leder framsatte forslag på følgende medlemmer til å skrive under møteprotokollen fra møte 14.november 2016:

3. Willy Farstad
4. Bjørn Ståle Sildnes

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet.
(5 voterende)

Kåre Vevang
leder

Synnøve Egge
nestleder

Willy Farstad

Oddbjørg Hellen Nesheim

Bjørn Ståle Sildnes

Sveinung Talberg
rådgiver

EIDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1551/01
Arkiv: 033&17
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 02/17	Kontrollutvalget	07.02.2017

REFERAT OG ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Saksopplysninger

Referatsaker:

- RS 01/17   **Kontrollutvalget i Eide – Forslag til budsjett for 2017 for kontroll og tilsyn –**
Protokoll fra Eide kommunestyre 15.12.2016, sak 16/116 (vedlagt)
- RS 02/17   **Protokoll fra møte i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal**
30.11.2016 (vedlagt)
- RS 03/17   **Protokoll fra møte i representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS**
14.11.2016 (vedlagt)
- RS 04/17   **Protokoll fra møte i representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS**
10.01.2017 (deles ut i møtet)

Orienteringssaker:

- OS 01/17   **Protokoll fra møte i kontrollutvalget i Eide 14.11.2016 og 22.11.2016**
Protokoll fra Eide kommunestyre 24.11.2016, sak RS 16/37 (vedlagt)
- OS 02/17   **Avvikling av kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal**
Protokoll fra Eide kommunestyre 24.11.2016, sak 16/114 (vedlagt)
- OS 03/17   **Revisors vurderinger av vesentlighet med vekt på planleggingsfasen ved revisjon**
av regnskaper i kommunal sektor
informasjonsskriv 7/2016 fra NKRF's revisjonskomite (vedlagt)
- OS 04/17   **Valgt revisors ansvar for revisjonsoppgaver utført av andre**
informasjonsskriv 1/2016 fra NKRF's forvaltningsrevisjonskomite (vedlagt)
- OS 05/17   **Endring i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning –**
kortsiktige lån
Brev fra kommunal- og moderniseringsdepartementet 15.11.2016 (vedlagt)

- OS 06/17   **Godkjenning av helhetlig ROS-analyse for Eide kommune**
Protokoll fra Eide kommunestyre 15.12.2016, sak 16/124 (vedlagt)
- OS 07/17   **Godkjenning av revidert overordnet beredskapsplan for Eide kommune**
Protokoll fra Eide kommunestyre 15.12.2016, sak 16/125 (vedlagt)
- OS 08/17   **Godkjenning av styringsdokument for beredskapsarbeidet i Eide kommune**
Protokoll fra Eide kommunestyre 15.12.2016, sak 16/126 (vedlagt)
- OS 09/17   **Kommunal planstrategi i Eide kommune 2016-2019**
Protokoll fra Eide kommunestyre 15.12.2016, sak 16/128 (vedlagt)
- OS 10/17   **Forbundsbasert kvalitetskontroll vedr. Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal – 2016**
Kopi av rapport fra NKRF's kvalitetskontrollkomite - forbundsbasert kvalitetskontroll utført 2016. (Unntatt offentlighet jf. offentlighetsloven § 13 og forvaltningsloven § 13, 1.ledd nr. 2. Vedleggene deles ut i møtet)

Sveinung Talberg
Rådgiver

RS 01/17

PS 16/116 Kontrollutvalget: Forslag til budsjett for 2017 - Kontroll og tilsyn - Saksfremlegg 2016/1032-2

Behandling i Eide formannskap - 01.12.2016

Votering over kontrollutvalgets innstilling:
Enstemmig vedtatt

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2017 med en ramme på kr 545 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

En tar forbehold om revisjonen sine endelige budsjettall.

✓

Behandling i Eide kommunestyre - 15.12.2016

Votering over innstilling:

Enstemmig vedtatt

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2017 med en ramme på kr 545 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

En tar forbehold om revisjonen sine endelige budsjettall.

PS 16/117 Budsjett 2017 - Eide kirkelige fellesråd 2016/974-7

Rådmannens innstilling

Kommunestyret tar Eide kirkelige fellesråd sitt forslag til orientering.
--

Behandling i Eide formannskap - 01.12.2016

Votering over rådmannens innstilling:

Enstemmig vedtatt

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Kommunestyret tar Eide kirkelige fellesråd sitt forslag til orientering.

Behandling i Eide kommunestyre - 15.12.2016

Votering over innstilling:

Enstemmig vedtatt

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Kommunestyret tar Eide kirkelige fellesråd sitt forslag til orientering.

Styret

for Kontrollutvalgssekretariatet
for Romsdal

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 3/16
Møtedato: 30.11.2016
Tid: Kl. 09.30 – kl. 11:40
Møtested: Møterom «Galleriet», Molde rådhus
Sak nr: 15/16 – 21/16
Møteleder: Stig Holmstrøm

Av styrets medlemmer møtte:

Aukra kommune: Oddvar Høksnes
Eide kommune: Kåre Vevang
Fræna kommune: Ingvar Hals
Molde kommune: Trygve Grydland
Rauma kommune: Lars Ramstad, nestleder
Vestnes kommune: Stig Holmstrøm, styreleder

Forfall:

Gjemnes kommune: Øyvind Gjøen
Nesset kommune: Ivar Henning Trælvik
Sunnidal kommune: Trond M. Hansen Riise

Møtende vara:

Gjemnes kommune: Kristine Måløy
Nesset kommune: Jostein Øverås
Sunnidal kommune: Odd-Helge Gravem

Ikke møtt:

Ingen

Fra sekretariatet:

Jane Anita Aspen, daglig leder
Sveinung Talberg, rådgiver

Av øvrige møtte:

Ingen

Protokollen godkjennes formelt i neste styremøte

Styrelederen Stig Holmstrøm ønsket velkommen og ledet møtet.

Det fremkom ingen merknader til sakliste. Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
ST 15/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA STYREMØTE 7. SEPTEMBER 2016
ST 16/16	VALG AV NY NESTLEDER I STYRET
ST 17/16	ØKONOMIRAPPORT PR. 31. OKTOBER 2016
ST 18/16	HVORDAN GJØRE KONTROLLUTVALGENES ARBEID KJENT?
ST 19/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
ST 20/16	STYRETS MØTEPLAN 2017
ST 21/16	EVENTUELT

Styrets vedtak

Protokollen fra styremøtet 7. september 2016 godkjennes.

Disse velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder:

1. Kåre Vevang
2. Jostein Øverås

Styrets behandling

Det foreslås at Kåre Vevang og Jostein Øverås velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra styrets medlemmer. (9 voterende)

Daglig leders innstilling:

Protokollen fra styremøtet 7. september 2016 godkjennes.

Disse velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder:

1. ....
2. ....

Styrets vedtak

Lars Ramstad velges som nestleder til styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal for resten av kommunevalgperioden 2015-2019.

Styrets behandling

Det ble fremmet forslag om at Lars Ramstad velges om nestleder.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra styrets medlemmer (9 voterende).

Daglig leders innstilling

..... velges som nestleder til styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal for resten av kommunevalgperioden 2015-2019.

Styrets vedtak

Økonomirapport pr. 31.10.16 tas til orientering.

Styrets behandling

Daglig leder orienterte knyttet til saksfremlegget og svarte på spørsmål fra styremedlemmene.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling. (9 voterende).

ST 18/16	HVORDAN GJØRE KONTROLLUTVALGENES ARBEID KJENT?
-----------------	---

Styrets vedtak

Eksemplene fra saksfremlegget og innspill i møte tas til orientering.

Styrets behandling

Styrets medlemmer utvekslet erfaringer om hvordan de arbeidet i de forskjellige kontrollutvalgene.

Her er noe av det som kom frem:

- viktig å gjøre kontrollutvalgets arbeid godt kjent i kommunestyret
- ta ordet og gi utfyllende informasjon når kontrollutvalgets saker er til behandling i kommunestyret
- ikke noe målsetting å bruke media i profilering av kontrollutvalget
- nyttig å gjøre kontrollutvalget sitt arbeid godt kjent i organisasjonen ved virksomhetsbesøk og orienteringer fra virksomhetsledere til kontrollutvalget
- kontrollutvalget må ikke oppfattes av innbyggerne som et klageorgan
- viktig at alle medlemmene deltar aktivt utvalget
- en utvalgsleder har gode erfaringer med å ha dialogmøte med rådmann og ordfører i forkant av kontrollutvalgsmøte, flere deltar også på formannskapsmøter. Dette er tips noen av de andre vil vurdere.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling. (9 voterende).

ST 19/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
-----------------	---------------------------------

Styrets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Styrets behandling

Referatsaker:

RS 02/16   **Referat fra konstituerende representantskapsmøte i Møre og Romsdal Revisjon IKS, datert 14.11.2016.**

Orienteringssaker:

OS 04/16   **Inngått avtale med KPMG som revisor for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.**

OS 05/16   **Informasjon om resultat av lokale forhandlinger for sekretariatets ansatte.**

OS 06/16

Presentasjon av hjemmeside

Daglig leder orienterte om arbeidet, men det var ikke klart for presentasjon av siden enda. Hjemmesiden er ferdig utviklet, men det gjenstår for sekretariatet å fylle den med informasjon knyttet til kontrollutvalgene og sekretariatet. For eksempel, informasjon om medlemmer, møteplaner, saksdokument, protokoller, forvaltningsrevisjonsrapporter osv.

Resultatet blir at all informasjon kan oppdateres fra sekretariatet og kommunen kan linke til siden fra kommunens hjemmeside.

Sekretariatet vil i kontrollutvalgenes første møte i 2017 presentere siden for kontrollutvalgene.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling (9 voterende).

ST 20/16	STYRETS MØTEPLAN 2017
----------	-----------------------

Styrets vedtak

Møteplan for styret for 2017 tas til etterretning.

Styrets behandling

Daglig leder foreslo onsdag **5. april, mandag 4. september og onsdag 29. november** som tidspunkt for styremøter i 2017. Styremedlemmene konkludert også med å beholde kl. 09:30 som starttidspunkt for styremøtene.

Daglig leder tok forbehold om at datoen for første møte kan måtte flyttes dersom revisorberetning for regnskapet ikke er klar på dette tidspunktet.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling. (9 voterende).

ST 14/16	EVENTUELT
----------	-----------

Under Eventuelt ble følgende tema tatt opp:

- **Statusrapport fra sekretariatet**

Daglig leder orienterte om at sekretariatet deltar i nettverk sammen med de andre sekretariatene i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. 24.-25. november var de samlet i Molde i forbindelse med NKRF sin fagsamling for Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Det ble på denne samlingen diskutert temaet Effektivisering av kontroll og tilsyn. Sekretariatene var enige om bl.a. arbeide for å utvikle mer standardiserte system for utføring av kontrollhandlinger. Dvs. utvikle felles metoder og verktøykasser.

Det ble også diskutert behovet for sammenslåing av sekretariatene til større enheter. Alle sekretariatene i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane er små fagmiljø med 1-2 tilsette. Dette er sårbart og kommunesammenslåinger vil trolig også ha innvirkning på sekretariatsstrukturen.

Daglig leder spurte styret om hvordan de stilte seg til denne problemstillingen. Styremedlemmene gav uttrykk for at det så ut til å være både positive og negative sider med dette; Det som er positivt er mulighet til å ha kompetanse som dekker flere fagområder, og mindre sårbarhet. Ulemper kan være større avstander. Det kostnadmessige vil være viktig for kommunene.

- **Erfaringsutveksling**

Det ble åpnet for at styremedlemmene kunne utveksle erfaring omkring problemstillinger og saker som er aktuelle i kontrollutvalgene, men siden det var brukt god tid på erfaringsutveksling under sak 18/16, så ble dette en kort sekvens.

Trygve Grydeland tipset de andre om at Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har lagt ut en analyse av effektivitet i kommunale tjenester som kan være interessant for kontrollutvalgene å se nærmere på. Analysen tar for seg hver kommune.

Lars Ramstad
nestleder

Stig Holmstrøm
leder

Kåre Vevang

Oddvar Hoksnes

Trygve Grydeland

Ingvar Hals

Odd-Helge Gravem

Kristine Måløy

Jostein Øverås

Jane Anita Aspen
sekretær

RS 03/17

REFERAT FRA KONSTITUERENDE REPRESENTANTSKAPSMØTE I MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

Dato : 14. november 2016

Sted: Kristiansund N

Sak 1. ÅPNING

Egil Strand åpnet møtet, og redegjorde for årsaken til at konstituerende representantskapsmøte må avholdes på nytt.

Sak 2. REGISTRERING AV DELTAKERE

Følgende møtte:

Møre og Romsdal fylkeskommune: Jon Aasen

Molde kommune: Torgeir Dahl

Kristiansund kommune: Kjell Terje Fevåg

Nesset kommune: Rolf Jonas Hurlen

Aukra kommune: Heidi Evelyn Løklingholm (ikke valgbar iht selskapsavtalen)

Eide kommune: Egil Strand

Averøy kommune: Ingrid O. Rangønes

Gjemnes kommune: Knut Sjømæling

Tingvoll kommune: Peder Hanem Aasprong

Sunndal kommune: Bjørn Flemmen Steinland

Halsa kommune: Ola Rognskog

Aure kommune: Ingunn O. Golmen

Sak 3. GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Jon Aasen gjorde oppmerksom på at han ikke kunne være med på å vedta budsjettet slik det forelå, og ba om at sak 13 ble utsatt. For øvrig ble både innkalling og saksliste enstemmig godkjent.

Sak 4. VALG AV MØTELEDER OG SEKRETÆR.

Møteleder: Egil Strand   enstemmig valgt

Sekretær: Bjarne Dyrnes   enstemmig valgt

SAK 5. VALG AV 2 REPRESENTANTER TIL Å UNDERSKRIVE MØTEPROTKOLLEN SAMMEN MED MØTELEDER.

Jon Aasen og Ingunn O. Golmen ble enstemmig valgt.

Sak 6. VALG AV LEDER OG NESTLEDER I REPRESENTANTSKAPET

Leder: Egil Strand

Nestleder: Ingunn O. Golmen

Begge ble enstemmig valgt.

Sak 7. VALG AV STYRE

Innstilling fra valgkomiteen:

Per Ove Dahl, Sunndal

Personlig vara: Ivar Bølset, Tingvoll

Heidi Blakstad Dahl, Kristiansund

Personlig vara: Heidi Hogset, Gjemnes

Frank Sve, Møre og Romsdal fylkeskommune

Personlig vara: Arild Iversen, Møre og Romsdal fylkeskommune

Anita Øyen Halås, Eide

Personlig vara: Audhild Mork, Aukra

S.O.G.

Einar Andersen; ansattes representant som velges av og blant de ansatte.
Personlig vara: Ingvild Bye Fugelsøy

Alle foreslåtte kandidater ble enstemmig valgt.

Sak 8. VALG AV LEDER OG NESTLEDER I STYRET

Per Ove Dahl ble enstemmig valgt som leder.

Heidi Blakstad Dahl ble enstemmig valgt som nestleder.

Sak 9. VALG AV VALGKOMITE:

Innstilling fra valgkomiteen:

Jon Aasen, Møre og Romsdal fylkeskommune

Personlig vara: Gunn Berit Gjerde, Møre og Romsdal fylkeskommune

Kjell Terje Fevåg, Kristiansund

Personlig vara: Ragnhild Helseth, Kristiansund

Bjørn Steinland, Sunndal

Personlig vara: Jonny Meland

Kort drøfting angående valgkomiteen, det ble foreslått endringer som fremgår av vedtaket.

Enstemmig valgt: Jon Aasen velges med Gunn Berit Gjerde som vara.
Ragnhild Helseth velges med Kjell Terje Fevåg som vara.
Torgeir Dahl velges med Sidsel Rykhus som vara.

Sak 10. VALG AV LEDER I VALGKOMITEEN.

Jon Aasen ble enstemmig valgt som leder.

Sak 11. GODTGJØRELSE TIL STYRET

Innstilling fra interimstyret:

Leder: Kr 30.000 pr år pluss kr 1600 pr møte

Medlemmer, inkl nestleder: kr 10.000 pr år pluss kr 1600 pr møte

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Sak 12. VALG AV REVISOR

ES Revisjon ble enstemmig valgt som revisor for Møre og Romsdal Revisjon IKS

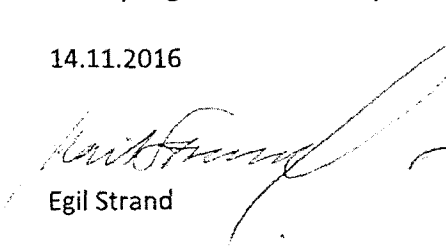
Sak 13. BUDSJETT FOR 2017 OG ØKONOMIPLAN FOR 2017 – 2020

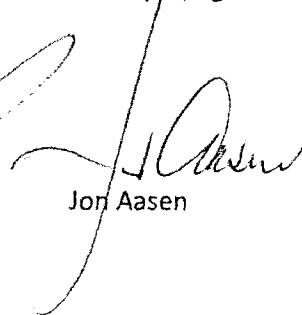
Saken ble utsatt

De tre største eierne setter seg sammen for å drøfte budsjettet. Det ble nevnt at Asmund Kristoffersen og styreleder også burde delta på møtet. Dette skulle være et transparent møte, slik at alle deltakerne kan delta om ønskelig, og innkalling blir sendt til alle.
Ansvarlig for innkalling: Jon Aasen. Innkalling: Snarest.

Den nyvalgte lederen for representantskapet, Egil Strand avsluttet møtet.

14.11.2016

Egil Strand

Jon Aasen

Ingunn Golmen

(RS 09/17)

INNKALLING

MØTE I REPRESENTANTSKAPET I MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

TID: 10. januar 2017 kl. 11:00 – 12:00

STED: Quality Hotel Grand i Kristiansund

Bakgrunn:

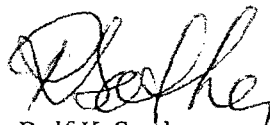
Representantskapet vedtok i møte 14. november 2016 å utsette behandlingen av selskapets budsjett 2017 og økonomiplan 2017 – 2020. Det har i mellomtiden vært avholdt et møte mellom de største eierne. Representantskapet innkalles med dette for å behandle saken.

SAKLISTE:

1. Åpning av møtet.
2. Registrering av deltagere.
3. Godkjenning av innkalling og sakliste.
4. Valg av 2 representanter til å underskrive møteprotokollen sammen med møteleder.
5. Budsjett for 2017 og økonomiplan for 2017-2020 for selskapet.
6. Honorar til styret for 2016.
7. Orientering om driften v/ styrets leder.

Kristiansund, 4.1.2017

Egil Strand
Leder

Rolf K. Sæther
Konst. daglig leder

Vedlegg:

Saksframlegg for sak 5.

Budsjett 2017 med økonomiplan for 2017-2020. Tall og tekstdel, slik det ble
framlagt av prosjektgruppe til tidligere møte.

Tilsvarende sak ble også behandlet i Konstituerende Representantskapsmøte 4.
mai 2016 og senere i nytt Konstituerende Representantskapsmøte 14.11.2016.
Med utgangspunkt i møte den 21.12.2016 mellom de største eierne, varsles det
at Møre og Romsdal fylke vil fremme endringsforslag til budsjettet.

Saksframlegg for sak 6.

Brev av 4.1.2017 fra styrets leder til representantskapets leder.

* RS 16/37 Protokoll fra møte i kontrollutvalget i Eide 14.11.2016 og 22.11.2016 2016/152-16

RS 16/38 Budsjett 2017 - Krisesenteret for Molde og omegn IKS 2012/838-23

PS 16/115 Møteplan for formannskap og kommunestyret for 2017 2016/1283-1

Rådmannens innstilling

Kommunestyret godkjenner møteplan for 2017.

Behandling i Eide formannskap - 01.12.2016

Votering over rådmannens innstilling:
Enstemmig vedtatt

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Kommunestyret godkjenner møteplan for 2017.

Behandling i Eide kommunestyre - 15.12.2016

Representanten Arne Birger Silnes fremmet følgende ønsker på vegne av Arbeiderpartiet. Arbeiderpartiet ønsker et kommunestyremøte i slutten av januar 2017, og tettere oppfølging opp mot budsjettarbeidet i 2017.

Ordfører fremmet følgende forslag:

Kommunestyret godkjenner møteplan for 2017. Anmerkninger fremkommet i møtet innarbeides etter behov.

Votering over ordførerens forslag:

Enstemmig vedtatt

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Kommunestyret godkjenner møteplan for 2017. Anmerkninger fremkommet i møtet innarbeides etter behov.

Vilkår og forutsetninger: (i samsvar med saksutredningen som beskrevet under pkt. 2.0 nedenfor)

Unntak:

Formannskapet kan i særskilte tilfeller tilgodese en større andel enn **50 %** av merverdiavgiften som blir refundert av Staten til en privat utbygger (Begrunnelse: se pkt. 2.5 nedenfor)

Behandling i Eide kommunestyre - 24.11.2016

Ordfører tok vedtak vedtatt i formannskapet (10.11.2016) opp til votering:

Enstemmig vedtatt.

Vedtak (Enstemmig vedtatt)

Eide kommune legger til rette for overføring av justeringsrett for merverdiavgift i henhold til lov om merverdiavgift av 19. juni 2009 kap 9 og lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner av 13. desember 2003, jf § 16. Dette gjelder kostander for infrastruktur i private boligfelt som skal prosjekteres og opparbeides av overdrager, og deretter vederlagsfritt skal overdras til kommunen for fremtidig eie, drift- og vedlikehold.

Delingsbrøken (merverdiavgiftskompensasjon) mellom utbygger og kommunen for justert beløp er; **50 %** til utbygger og **50 %** til Eide kommune.

Vilkår og forutsetninger: (i samsvar med saksutredningen som beskrevet under pkt. 2.0 nedenfor)

Unntak:

Formannskapet kan i særskilte tilfeller tilgodese en større andel enn **50 %** av merverdiavgiften som blir refundert av Staten til en privat utbygger (Begrunnelse: se pkt. 2.5 nedenfor)

OS 02/17

PS 16/114 Avvikling av kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal 2016/1131-2

Rådmannens innstilling

1. Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal avvikles i det oppgavene ivaretas av Møre og Romsdal Revisjon IKS fra 1.10.2016 jf. Eide kommunestyrets vedtak i sak 15/28, datert 4.6.2015 om å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS.
2. Overskudd/Underskudd i Kommunerevisjonsdistrikt 2 fordeles på eierkommunene etter fordelingsnøkkel som tilsvarer størrelsen på det årlige tilskuddet som den enkelte kommune betalte i 2016.

02

Behandling i Eide kommunestyre - 24.11.2016

Ordfører tok rådmannens innstilling opp til votering:

Enstemmig vedtatt.

Vedtak (Enstemmig vedtatt)

3. Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal avvikles i det oppgavene ivaretas av Møre og Romsdal Revisjon IKS fra 1.10.2016 jf. Eide kommunestyrets vedtak i sak 15/28, datert 4.6.2015 om å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS.
4. Overskudd/Underskudd i Kommunerevisjonsdistrikt 2 fordeles på eierkommunene etter fordelingsnøkkel som tilsvarer størrelsen på det årlige tilskuddet som den enkelte kommune betalte i 2016.

08 03/17

NKRFs REVISJONSKOMITÉ

Til NKRFs medlemmer

Oslo, den 15.11.16

INFORMASJONSSKRIV 7/2016 – REVISORS VURDERINGER AV VESENTLIGHET MED VEKT PÅ PLANLEGGINGSFASEN VED REVISJON AV REGNSKAPER I KOMMUNAL SEKTOR

0. Innledning

Vesentlighetsgrensen påvirker hvor mye arbeid revisor skal utføre for å avgi en revisjonsberetning. Revisjonskomiteen har erfart at det eksisterer ulik praksis når det gjelder å fastsette vesentlighetsgrenser i planleggingsfasen ved revisjon av regnskaper i kommuner og fylkeskommuner.

Det har også vært stilt spørsmål ved om det er forskjell på hvilke vurderinger som skal gjøres ved revisjon av offentlig kontra privat sektor. Oppgaven ved finansiell revisjon er i utgangspunktet den samme; bekrefte hvorvidt regnskapet er avlagt uten vesentlige feil. Offentlig sektors natur med bevilgningsregnskapet og det faktum at det er offentlige midler som forvaltes, kan bidra til at forventningene fra brukerne kan være høyere og gi områder med særlige vesentlighetsgrenser.

Dette infoskrivet drøfter revisors vurderinger og bruk av vesentlighetsgrenser ved planlegging av revisjon av regnskaper i kommunal sektor. I informasjonsskrivet fokuseres det særlig på følgende spørsmål:

- Er det særskilte nøkkeltall som må vurderes ved fastsettelse av vesentlighetsgrenser ved revisjon i kommunal sektor?
- Er det særskilte områder som må vurderes ved fastsettelse av vesentlighetsgrenser ved revisjon i kommunal sektor?

Revisjonskomiteen arbeider med å konkretisere innholdet i god kommunal revisjonsskikk. I komiteens overordnede notat om bakgrunn og forutsetninger for god kommunal revisjonsskikk for regnskapsrevisjon er vesentlighetsvurderinger trukket fram som et av områdene som bør konkretiseres. Dette infoskrivet er resultatet av diskusjoner i revisjonskomiteen og gir et bidrag til forståelsen av god kommunal revisjonsskikk på området. Innholdet i informasjonsskrivet vil påvirkes over tid på bakgrunn av diskusjon i fagmiljøet.

1. Revisors oppgaver og plikter etter lov og forskrift

Regnskapsrevisjon i kommunal sektor skal skje i henhold til kommuneloven og god kommunal revisjonsskikk, jf. kommuneloven § 78. Nærmere om hva som ligger i god kommunal revisjonsskikk knyttet til vesentlighet vil følge av revisjonsstandardene:

- ISA 320 «Vesentlighet ved planlegging og gjennomføring av en revisjon»
- ISSAI 1320 «Vesentlighet ved planlegging og gjennomføring av en revisjon»¹
- ISA 450 «Vurdering av feilinformasjon identifisert under revisjonen»
- ISSAI 1450 «Vurdering av feilinformasjon identifisert under revisjonen»

2. Regnskapsrevisors oppgaver og plikter etter revisjonsstandardene

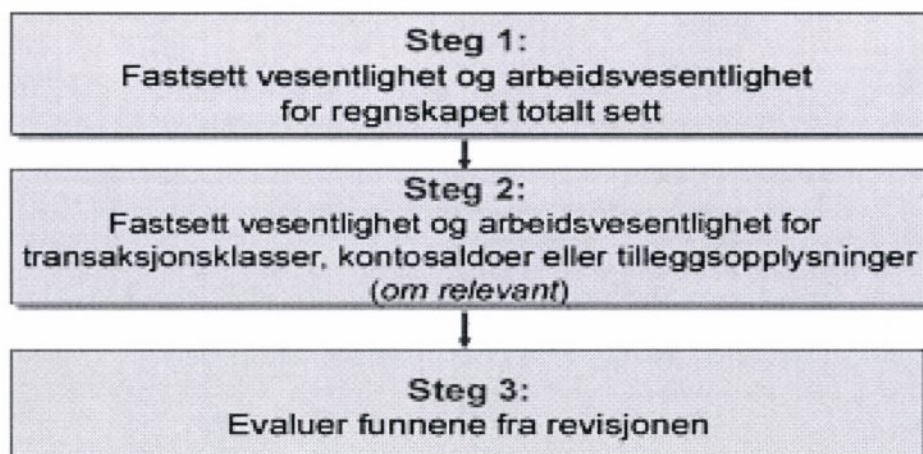
2.1 Generelt om revisors oppgaver og plikter etter ISA 320 og 450

Vesentlighetsbegrepet anvendes av revisor ved:

- Planlegging og utføring av revisjonen
- Evaluering av virkningen av identifisert feilinformasjon for revisjonen og virkningen av eventuell ikke-korrigert feilinformasjon på regnskapet
- Utarbeidelse av en konklusjon i revisjonsberetningen

I planleggingen må revisor gjøre en skjønnsmessig vurdering av hva som anses som vesentlig feilinformasjon i regnskapet det skal avlegges beretning for.

Dette er illustrert i figuren under:

Vi vil i dette skrive konsentrere oss om det første steget i figuren.

¹ International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI) utgis av den internasjonale sammenslutningen av riksrevisjoner, INTOSAI. ISSAI-ene for regnskapsrevisjon består av ISA-ene med særskilt veiledning for anvendelse i offentlig sektor – «practice notes». ISSAI-ene kan lastes ned fra www.issai.org.

Revisor skal i planleggingsfasen fastsette:

1. Total vesentlighet
2. Arbeidsvesentlighet
3. Grense for ubetydelige feil

Nivået på arbeidsvesentlighet og grense for ubetydelige feil er et resultat av total vesentlighet. Utgangspunktet er hvor stor feil knyttet til opplysningen/påstanden revisor er villig til å akseptere, og likevel konkludere med at opplysningen/påstanden ikke inneholder vesentlige feil. I fastsettelsen av hva som er tolererbare feil i regnskapet, tar revisor forutsetninger om brukernes adferd på bakgrunn av regnskapet. Vesentlig informasjon er informasjon som enkeltvis eller samlet rimelig kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som treffes av brukerne på grunnlag av regnskapet dersom den er/ikke er tilstede. Ved utarbeidelsen av en revisjonsplan, skal revisor bestemme en vesentlighet for regnskapet totalt sett - total vesentlighet.

Arbeidsvesentlighet er et verktøy for operasjonalisering av vesentlighetsgrensen, og benyttes på regnskapslinjenivå. Arbeidsvesentlighet tar høyde for at mange mindre feil aggregert kan bli vesentlige.

Ved avslutningen av revisjonen skal revisor liste opp de feil som er identifisert for kommunen (revidert enhet). Grense for ubetydelige feil benyttes for å angi en nedre grense for hvilke feil vi inkluderer i oppsummeringen. Grense for ubetydelige feil benyttes på bilagsnivå.

Revisjonsstandardene er prinsippbaserte og gir ikke konkrete anvisninger i beregning av vesentlighetsgrenser.

Vesentlighet i revisjonssammenheng defineres i ISA 320: «*Feilinformasjon, herunder utelatelser, er å anse som vesentlig dersom de, enkeltvis eller samlet, rimelig kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som treffes av brukerne på grunn av regnskapet*».

2.2 Særskilte hensyn knyttet til offentlig sektor i ISA 320 og 450

ISA 320 «Vesentlighet ved planlegging og gjennomføring av en revisjon» har to punkter om særlige hensyn knyttet til enheter i offentlig sektor, A2 og A9.

Særlige hensyn knyttet til enheter i offentlig sektor (Jf. punkt 10)

A2. Når det gjelder en enhet i offentlig sektor, er det ofte lovgivere og regulerende myndigheter som er de primære brukerne av regnskapet. Videre kan regnskapet bli brukt til å fatte andre beslutninger enn økonomiske beslutninger. Fastsettelsen av vesentlighet for regnskapet totalt sett (og, dersom det er relevant, vesentlighetsgrensen eller -grensene for bestemte transaksjonsklasser, kontosaldoer eller tilleggsopplysninger) ved revisjon av regnskapet til en enhet i offentlig sektor påvirkes derfor av lov, forskrift eller andre pålegg, og av behovet for finansiell informasjon som lovgivere og allmennheten har i forhold til handlingsplaner og tiltak i offentlig sektor.

Punktet i standarden trekker frem at regnskapet i større grad kan bli benyttet til å fastsette andre beslutninger enn økonomiske – det kan bety at det er andre forhold som er relevante å informere om enn utelukkende de som kan gi vesentlig økonomisk feilinformasjon. I

rammeverket utarbeidet av GKRS² punkt 3.3 angis kommunestyret/ fylkestinget som kommuneregnskapets primære brukere. I dette ligger også begrepet «kommunen selv» som benyttes i lovforarbeider til kommuneloven. Rammeverket drøfter ulike hensyn, karakteristika og konsekvenser ved at politikere er regnskapets primærbrukere. Et av disse er det faktum at politikere i et kommunestyre skal speile innbyggerne. Man kan dermed ikke nødvendigvis forvente at dette er personer som har rimelig kunnskap om forretningsmessige aktiviteter og vilje til å studere regnskapsinformasjonen med rimelig grundighet, slik regnskaps- og revisjonsstandarder i privat sektor legger til grunn.

Særlige hensyn knyttet til enheter i offentlig sektor

A9. Ved revisjon av en enhet i offentlig sektor kan samlede kostnader eller nettokostnader/-utbetalinger (kostnader minus inntekter, eller utbetalinger minus innbetalinger) være mer hensiktsmessige referanseverdier for programaktiviteter. Når en enhet i offentlig sektor har offentlige eiendeler til forvaring, kan eiendeler være en hensiktsmessig referanseverdi.

Punktet trekker frem to punkter av særlig interesse for kommunal sektor; at andre referanseverdier kan være mer relevante i kommunal sektor enn det som tradisjonelt benyttes i privat sektor og begrepet programaktiviteter. Dette kan være et uttrykk for at enkelte av aktivitetene innenfor kommunal sektor kan være av særskilt interesse f.eks. for politikerne, og det kan da være relevant med egne vesentlighetsgrenser for disse aktivitetene/områdene. Ordbruken gir også uttrykk for at det kan være annet enn de rent kvantitative størrelsene som er av interesse ved bedømming av regnskapet.

Revisjonens mål er å vurdere identifisert feilinformasjon for revisjonen og virkningene av eventuell ikke-korrigert feilinformasjon på regnskapet. ISA 450 «Vurdering av feilinformasjon identifisert under revisjonen» gir retningslinjer for denne vurderingen.

Revisor kan angi øvre grense for når feilinformasjon vil bli ansett som klart ubetydelig og ikke nødvendigvis må akkumuleres, fordi revisor forventer at akkumuleringen av slike beløp åpenbart ikke vil ha vesentlig innvirkning på regnskapet, jf. ISA 450 punkt A2.

Ved revisjon i offentlig sektor kan vurderingen av hvorvidt feilinformasjonen er vesentlig også påvirkes av revisors oppgaver og plikter etablert gjennom lov, forskrift eller andre pålegg til å rapportere spesifikke forhold, hendelser for eksempel misligheter jf. punkt A9. Videre kan forhold som allmennhetens interesse, ansvarlighet, redelighet og sikring av et effektivt lovmessig tilsyn påvirke vurderingen av hvorvidt en post er vesentlig i kraft av sin natur jf. punkt A10.

Komiteen har drøftet dette nærmere under kapitel 4 nedenfor.

2.3 Særskilte hensyn knyttet til offentlig sektor etter ISSAI 1320 og 1450³

ISSAI'ene er i utgangspunktet utarbeidet for riksrevisjonen eller revisjon av stat. Mange av de formål og hensyn som gjelder i offentlig sektor generelt vil også gjelde i kommunal sektor, jf. blant annet NOU 4:2016 punkt 26.1. Det fremkommer i ISA 200 punkt A57 at disse

---

² «Kommuneregnskapet – Rammeverk og grunnleggende prinsipper»

³ Sitatene fra ISSAI-ene er hentet fra en oversettelse foretatt av Riksrevisjonen.

standardene kan gi støtte for andre vurderinger ved revisjon i offentlig sektor. Komiteen vil ta med seg disse forholdene så langt det passer i drøftelsen i kapitel 4 under.

ISSAI 1320 kommer inn på flere forhold som er relevant for offentlig sektor når vesentlighet skal fastsettes, noen av disse gjengis under (komiteens kursiv):

- P5. Ved fastsettelse av vesentlighet for planleggingsformål i offentlig sektor er både *kvantitative og kvalitative forhold* samt postenes art av betydning. Sammenhengen forholdet opptrer i, kan også være av betydning. Videre kan postenes eller postgruppenes *art og karakteristiske trekk* gjøre dem vesentlige.
- P7. ... Følgelig er vesentlighet ofte et resultat av både kvantitative og kvalitative faktorer, og *vesentlighetsgrensene for bestemte transaksjonsklasser, kontosaldoer og opplysninger kan derfor ofte være satt til et lavt nivå.*
- P10. Punktet gir eksempler på kvalitative aspekter som kan være relevant å ta hensyn til, som:
- sammenhengen forholdet opptrer i, for eksempel om forholdet også er underlagt krav om overholdelse av pålegg fra myndigheter, lover eller forskrifter, eller om merforbruk av offentlige midler er forbudt ved lov eller forskrift, uavhengig av beløpene som er involvert,
  - de ulike interessentenes behov og måten de bruker regnskapet på,
  - typen transaksjoner som anses som sensitive for brukerne av regnskapet,
  - offentlighetens forventninger og interesse, herunder hvordan det aktuelle forholdet vektlegges av relevante komiteer hos lovgiver, for eksempel en finanskomiteé, og nødvendigheten av bestemte opplysninger,
  - behovet for lovmessig tilsyn og regulering på et bestemt område, og
  - behovet for åpenhet og innsyn, for eksempel om det finnes særskilte opplysningskrav i forbindelse med misligheter eller andre tap.

I tillegg utdyper ISSAI 1320 ytterligere A-punktene i ISA 320 som gjelder offentlig sektor som nevnt under punkt 2.2 i dette skrevet. Dette gjelder særlig i:

P6 hvor det gjøres ytterligere vurderinger og utdyping av forhold rundt primære brukerne av regnskaper til enheter i offentlig sektor, og at regnskapet kan bli brukt til å fatte andre beslutninger enn økonomiske beslutninger.

P9. hvor forhold rundt referanseverdi utdypes, og utgangspunkt basert på prosentandelen av transaksjoner eller pengebeløp som er kontrollert nevnes som mulighet for å fastsette vesentlighet for vurdering av kontrollavvik. I P 11 gis det eksempler på andre utgangspunkt for beregning av referanseverdier, som antall brukere som berøres, forholdstall ut fra prosentvis bidrag fra det offentlige til brukeres inntekt etc.

ISSAI 1450 tar opp enkelte forhold som er relevant for offentlig sektor når feilinformasjon identifisert under revisjonen skal vurderes. P6 fastslår blant annet at det kan være snakk og andre typer ikke-korrigert feilinformasjon enn beløpsmessige som skal kommuniseres med den som har overordnet ansvar for styring og kontroll. Kommunikasjonen kan blant annet omfatte manglende overholdelse av tildelt myndighet og mangler i kontroll.

Det fremkommer også i P7 at det kan være andre grenser for hvilke forhold det skal kommuniseres om; at det for eksempel kan være forventet at revisor kommuniserer om all feilinformasjon, også feilinformasjon som er korrigert av enheten.

3. Utvikling av praksis for fastsettelse av vesentlighetsgrenser

I revisjonsbransjen har det over tid utviklet seg en standard beregningsmåte både med hensyn på hva som er nøkkelstørrelser for beregningene og også på hvilket nivå bransjen tradisjonelt har ligget ved fastsettelse av intervall for vesentlighetsgrenser. I revisjonsmetodikken Descartes ligger blant annet disse tommelfingerreglene:

Nøkkelstørrelse	Lav	Høy
Driftsinntekter	0,50 %	1,00 %
Bruttofortjeneste	1,50 %	3,00 %
Årsoverskudd	5,00 %	10,00 %
Sum eiendeler	0,50 %	1,00 %
Egenkapital	5,00 %	10,00 %

På revisorstudiet og andre studieretninger innenfor faget ligger det ytterligere andre referanserammer. Fra fagboken Auditing & Assurance Services, av: Eilifsen, Messier JR, Glover & Prawitt er følgende referanserammer gjengitt:

Nøkkelstørrelse	Lav	Høy
Driftsinntekter	0,50 %	5,00 %
Årsoverskudd før skatt	3,00 %	10,00 %
Sum eiendeler	0,25 %	2,00 %
Egenkapital	3,00 %	5,00 %

De ovennevnte størrelser er som nevnt utviklet basert på regnskap i privat sektor i hhv Norge og USA.

Praksis i kommunal sektor har over tid avleiret seg gjennom NKRFs revisjonsmetodikk, RPD-en, som stiller opp følgende referanseverdier i forbindelse med vesentlighetsberegningen:

	Lav	Høy
Lønnsutgifter	1,00 %	2,00 %
Driftsinntekt	0,50 %	1,00 %
Sum OM	4,00 %	8,00 %
Sum KG	4,00 %	8,00 %

Lønnsutgifter er en vesentlig utgift i det kommunale regnskapet, men med økende grad av konkurranseutsetting av tjenester kan imidlertid sum driftsutgifter være vel så relevant som referanseverdi. Dette kommer vi nærmere tilbake til under punkt 4.2, der komiteen vurderer ulike sider av vesentlighetsberegning for kommunale sektor. I offentlig sektor i Danmark har det utviklet seg en praksis innenfor revisjon av kommuner der nøkkelstørrelsene beregnes med utgangspunkt i 1-2 % av balansesum, samlede inntekter og egenkapital.

Som vi ser av omtalen over gir de ulike grensene svært ulike intervaller for beregning av vesentlighet. RPD-en benytter andre forholdstall for fastsettelse av vesentlighetsgrenser enn revisjonsbransjen for øvrig. Beregning av vesentlighetsgrenser etter RPD-en er gjennomgående lavere.

4. Nærmere om regnskapsrevisors oppgaver og plikter i kommunal sektor – komiteens vurdering

Grenser for vesentlighet for regnskapet som helhet og for regnskapsopplysningene, har stor betydning for revisjonen. Det er få andre områder hvor revisor i så stor grad er henvist til skjønnsutøvelse. ISA 200 punkt A25 understreker at profesjonelt skjønn er særlig nødvendig når det fattes beslutninger i forbindelse med vesentlighet og revisjonsrisiko.

I dette kapitlet gir revisjonskomiteen sine vurderinger av revisors oppgaver og plikter knyttet til fastsettelse av vesentlighetsgrenser ved planlegging av regnskapsrevisjon i kommunal sektor. Revisjonskomiteen har i sine vurderinger tatt utgangspunkt i lærebøker, praksis fra private revisjonsselskaper og RPD-en.

4.1 Brukere

Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS) har trukket frem følgende potensielle brukergrupper av kommuneregnskapet⁴: Innbyggere, långivere, gebyrbetalere, politikere, administrasjon, kommune ansatte og statlige myndigheter. Brukergruppen er til dels lite ensartet. Innbyggerne, som bl.a. også betaler gebyr, kan gjennom valg påvirke hvilke politikere som blir valgt inn i kommunestyret. Administrasjonen gir innspill til budsjettet og avlegger regnskapet. Kommunestyret vedtar regnskapet som administrasjonen avlegger og bevilger midler. GKRS anser kommunestyret til å være den primære brukergruppen av det kommunale årsregnskapet. Revisjonskomiteen følger denne vurderingen.

Kommunestyret skal ivareta sine velgere som blant annet er gebyrbetalere og også brukere av ulike tjenester i kommunen. Kommunestyret har et bredt spekter av interessegrupper som skal ivaretas når det fattes økonomiske beslutninger, herunder bevilges midler på grunnlag av blant annet regnskapet. Det tilsier at det også kan være andre hensyn enn økonomiske som vurderes ved fastsettelse av vesentlighetsgrenser i kommunal sektor. Slike hensyn kan ivaretas i risikovurderingene eller ved vurdering av vesentlighetsgrenser. I kommunal sektor gjennomføres det forvaltningsrevisjon i tillegg til regnskapsrevisjon. Revisjonskomiteen mener dette kan påvirke revisors skjønn ved fastsettelsen av vesentlighetsgrenser.

---

⁴ «Kommuneregnskapet – Rammeverk og grunnleggende prinsipper», kapitel 3.3

4.2 Referanseverdier

ISA 320 setter krav til at revisor i planleggingen skal fastsette vesentlighet for regnskapet totalt sett.

Grunnlag for referanseverdi

I kommunal sektor bevilger kommunestyret midler for årets drift som kommer til uttrykk i budsjettet. Budsjettet er i kommunal sektor en del av regnskapsdokumentet og en bindende plan for kommunes midler og anvendelsen av disse. Revisjon av kommunens årsregnskap inneholder oppgaver knyttet til budsjettet jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. § 3. Budsjettet vil i mange tilfeller gi bedre informasjonsgrunnlag for fastsettelse av vesentlighetsgrenser for revisjon av årets regnskap enn fjorårets regnskap. Revisjonskomiteen mener derfor at kommunens revisor bør vurdere å bruke budsjettet som grunnlag for fastsettelse av vesentlighetsgrenser.

Kommunens budsjett og regnskap består både av en drifts- og en investeringsdel. Investeringsdelen i kommunens budsjett og regnskap kan variere betydelig fra år til år. Det har vært spørsmål om investeringsregnskapet skal hensyntas ved beregning av vesentlighetsgrenser. Kommunens investeringsregnskap påvirker driftsregnskapet blant annet ved posteringene av avskrivninger. I tillegg vil kommunenes investeringer bli aktivert i balansen. Revisjonskomiteen mener at det bør være driftsbudsjettet som brukes som grunnlag for fastsettelse av grenser for vesentlighet, samt balanseverdier fra fjorårets regnskap.

Aktuelle referanseverdier

RPD-en bruker blant annet lønnsutgifter og driftsinntekter som referanseverdier. I revisjon av privat sektor beregnes vesentlighet blant annet på grunnlag av driftsinntekter, bruttofortjeneste og årsoverskudd. I følge ISA 320, punkt A9 kan samlede kostnader eller nettokostnader/utbetalinger være mer hensiktsmessige referanser for programaktiviteter. Kommunestyret bevilger midler til kommunens ulike aktiviteter. Lønnskostnadene er bare en del av disse kostnadene. Revisjonskomiteen mener derfor at sum driftsutgifter eller driftsinntekter bør være en referanseverdi ved beregning av vesentlighet.

I RPD-en er sum omløpsmidler og sum kortsiktig gjeld brukt som noen av flere referanseverdier. I revisjon av privat sektor beregnes vesentlighet blant annet på grunnlag av sum eiendeler og egenkapitalen. I følge ISA 320, punkt A9 kan eiendeler være en hensiktsmessig referanseverdi når en enhet i offentlig sektor har offentlige eiendeler til forvaring. Kommunene har behov for betydelig infrastruktur i form av bygninger og anlegg for å utføre sine aktiviteter. Revisjonskomiteen mener derfor at sum eiendeler bør være en referanseverdi for beregning av vesentlighet. Revisor må, ved bruk av sitt skjønn og kunnskap om kommunen, vurdere hvordan denne referanseverdien vil påvirke fastsettelsen av total vesentlighet.

I kommunal sektor består egenkapitalen av bundne og ubundne fond. Bundne fond er midler som bare kan benyttes til et gitt formål, og vil normalt underlegges egne revisjonshandlinger.. Ubundne fond, dvs. disposisjonsfond og ubundne investeringsfond korrigerert for mer-/mindreforbruk og udekket/udisponert, disponeres av kommunestyret og kan gi et uttrykk for kommunens soliditet. Revisjonskomiteen mener derfor at ubundne fond bør være en referanseverdi som kan påvirke revisors skjønn om hvor i intervallet vesentlighetsgrensen legges.

Revisjonskomiteen mener vesentlighet bør beregnes på grunnlag av referanseverdiene sum budsjetterte driftsutgifter/driftsinntekter, sum eiendeler og ubundne fond. Sum eiendeler i regnskapet vil kunne variere sterkt mellom kommuner avhengig av hvordan infrastruktur og tjenesteproduksjon er organisert, f.eks. i egenregi, i kommunalt foretak, interkommunalt samarbeid/IKS eller om infrastruktur blir innleid/ tjenester kjøpt fra andre. Den økonomiske stillingen til kommunene er sterkt varierende og dermed også kommunens ubundne fond. Etter komiteens vurdering bør vesentlighet beregnes på bakgrunn av den referanseverdien som gir best uttrykk for den økonomiske aktiviteten i kommunen. Sum driftsutgifter gjenspeiler kommunens aktivitet og tjenesteproduksjon og er en stabil referanseverdi i forhold til svingninger i bl.a. investeringsnivå og økonomisk situasjon. Revisjonskomiteen mener derfor at sum budsjetterte driftsutgifter normalt bør vektlegges mest ved beregning av vesentlighet. Referanseverdiene eiendeler og ubundne fond vil være faktorer som kan påvirke revisors skjønn om hva total vesentlighet fastsettes til.

4.3 Beregningsnivå for vesentlighet

Fastsettelse av vesentlighet - oversikt:

	Intervall fra	Intervall til
Total vesentlighet		
- Sum driftskostnader	0,50 %	1,00 %
- Sum eiendeler	0,50 %	1,00 %
- Ubundne fond	5,00 %	10,00 %
Arbeidsvesentlighet	50 % av total vesentlighet	75 % av total vesentlighet
Grense for ubetydelige feil	1 % av total vesentlighet	5 % av total vesentlighet

Total vesentlighet

Ved fastsettelse av total vesentlighet skal revisor ta hensyn til både kvantitative og kvalitative forhold. ISA 320, punkt A2 påpeker at regnskapet i offentlig sektor kan bli brukt til å fatte andre beslutninger enn økonomiske. I kommunal sektor kan regnskapet blant annet bli brukt ved fastsettelse av gebyr for innbyggerne for tjenester som er regulert til selvkost. Videre vil fastsettelsen av total vesentlighet ved revisjon av kommuner påvirkes av lov, forskrift eller andre pålegg og av behovet for finansiell informasjon som kommunestyret og allmennheten vil ha.

Revisor bør derfor i tillegg til kvantitative beregninger gjennomføre kvalitative vurderinger ved fastsettelse av og revurdering av vesentlighet.

Det fremkommer i NOU 2016:4 punkt 26.1, at det er forventet at revisor gjør sine risiko- og vesentlighetsvurderinger i lys av formålet med og rammeverket for kommunal virksomhet. Det fremkommer videre at vesentlighetsvurderingene ved revisjon av kommuner enkelte ganger vil måtte være annerledes enn vesentlighetsvurderingene ved revisjon av statlig eller privat virksomhet. I samme NOU fremkommer det også at finansiell revisjon i utgangspunktet tilsvarer finansiell revisjon i privat sektor, men at man på enkelte områder har ønsket noe mer av revisor. Dette fremkommer i lovforslaget som kontroller av bevilgningskontroll og forenklet etterlevelserevisjon med økonomiforvaltningen på enkelte områder.

Det er revisors skjønn og kunnskap om kommunen som vil avgjøre hvor vesentlighetsgrensen settes. Det er varierende i hvor stor grad man i revisjon benytter særskilte vesentlighetsgrenser på enkelte områder. Det kan imidlertid være flere særskilte områder som revisor ved sitt skjønn mener er riktig ta hensyn til ved revisjon av en kommune. Dersom det ikke settes særskilte vesentlighetsgrenser for disse områdene vil det være revisors risikovurderinger og påfølgende revisjonshandlinger som sikrer tilstrekkelig revisjon av området.

Arbeidsvesentlighet

I følge ISA 320 skal revisor fastsette arbeidsvesentlighet. RPD-en setter, i likhet med privat sektor, arbeidsvesentligheten til 50-75 % av total vesentlighet. Revisjonskomiteen anser dette som et fornuftig nivå også i fortsettelsen.

Grense for ubetydelig feil

Revisor kan i tillegg fastsette grense for ubetydelige feil. Grense for ubetydelige feil settes vanligvis til 3-10 % av total vesentlighet ved revisjon av privat sektor. RPD-en gir føringer på 0,5 % - 5 % av arbeidsvesentligheten.

Det kan ha vært naturlige grunner til å velge arbeidsvesentlighet som grunnlag for grense for ubetydelig feil i sin tid, blant annet at lønnsutgifter var utgangspunkt for vesentlighetsgrensen. Med den endringen revisjonskomiteen nå gjør, med skifte til driftsutgifter/inntekter som grunnlag for vesentlighetsgrensen, kan ikke revisjonskomiteen se at det er forhold i offentlig sektor som medfører at grense for ubetydelige feil skal beregnes på grunnlag av arbeidsvesentlighet. Revisjonskomiteen mener derfor at grense for ubetydelige feil bør beregnes på grunnlag av total vesentlighet.

Forholdet til allmennheten og det faktum at kommunen forvalter offentlige midler er forhold, som etter komiteens vurdering, trekker i retning lavere grense for ubetydelige feil ved revisjon av kommuner. Det vises også til ISSAI 1450 hvor det også argumenteres for/åpnes for at alle avdekkede feil i enkelte tilfeller bør vurderes rapportert. Dette er momenter som etter komiteens oppfatning må ligge til revisors skjønn. Revisjonskomiteen mener grense for ubetydelige feil normalt bør settes i intervallet 1 til 5 % av total vesentlighet.

Profesjonelt skjønn

Revisors fastsettelse av vesentlighet er gjenstand for profesjonelt skjønn og påvirkes av revisors oppfatning av hvilke behov for finansiell informasjon brukerne av regnskapet har og erfaringer med oppdraget. Vurdering av hvor i intervallet man skal legge seg vil blant annet kunne påvirkes av:

- Kommunens økonomiske stilling
- Likviditetsproblemer
- ROBEK
- Investeringsplaner
- Organisering/omorganisering
- Eventuelt ekstraordinære forhold
- Politiske satsingsområder

Revurdering av vesentlighet

Den fastsatte vesentlighetsgrensen skal revurderes underveis i oppdraget dersom revisor under revisjonen blir oppmerksom på informasjon som ville ha medført at revisor hadde fastsatt et annet vesentlighetsbeløp (eller flere beløp) innledningsvis.

4.4 Særskilt vesentlighet

I offentlig sektor kan regnskapet bli brukt til å fatte andre beslutninger enn økonomiske. Forhold som allmennhetens interesse, ansvarlighet, redelighet og sikring av effektivt lovmessig tilsyn kan tilsi at en post er vesentlig i kraft av sin natur selv om den beløpsmessig ikke er vesentlig.

Det kan være faktorer som kan indikere at det er en eller flere bestemte transaksjonsklasser, kontosaldoer eller tilleggsopplysninger, der feilbeløp som er lavere enn vesentlighet for regnskapet totalt sett rimelig kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som treffes av brukerne på grunnlag av regnskapet. Dette kan blant annet omfatte følgende:

- Hvorvidt lov, forskrift eller det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering påvirker brukernes forventninger vedrørende måling eller tilleggsopplysning av bestemte poster
- De viktigste tilleggsopplysningene i forhold til kommunens virksomhet
- Hvorvidt det er rettet oppmerksomhet mot et bestemt aspekt ved kommunens virksomhet som det er opplyst om for seg i regnskapet. (ISA 320 A10)

Nedenfor beskrives enkelte områder ved offentlig sektor hvor det kan være aktuelt for revisor å vurdere særskilt vesentlighet (listen er ikke uttømmende):

- **Selvkost og brukerbetaling.** Feil på selvkostområdet kan for eksempel ha betydning for hva den enkelte innbygger betaler i gebyr. Det må antas at slike feil er noe allmennheten er interessert i også for relativt lave beløp pr innbygger, og at dette vil være et område hvor revisor er særskilt aktsom.
- **Bevilgningskontroll.** I kommunal sektor jf. § 5 i revisjonsforskriften, skal revisor bl.a. uttale seg «om de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og om beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap stemmer med regulert budsjett.». Budsjettet er en del av regnskapsdokumentet jf. kommuneloven kapittel 8. I en kommune kan 10 % avvik mellom budsjett og regnskap på den enkelte linje i regnskapskjemaene, dvs. det detaljeringsnivå årsbudsjettet er vedtatt på, være et utgangspunkt for fastsettelse av vesentlighetsgrense for vurdering og rapportering av budsjettavvik. I tillegg til avvik i prosent, bør det vurderes å sette beløpsgrenser. Det er i Infoskriv 2/2013 drøftet vesentlighetsgrenser for avvik mellom regnskap og budsjett.
- **Skatter og avgifter.** Ved kontroll av den informasjon som omfattes av særattestasjonene i forbindelse med skatter og avgifter må revisor anvende andre og mer omfattende kontrollhandlinger enn vesentlighetsgrensen for revisjon av årsregnskapet nødvendigvis skulle tilsi. Dette skyldes at områder som er særlig relevante for skatter og avgifter, ikke kan utelates kontrollert selv om de er uvesentlige for årsregnskapet totalt sett. Det er imidlertid ikke krav om at revisor kvantifiserer lavere vesentlighetsgrense på dette området, jf. SA 3801 punkt 18.
- **Misligheter.** Av revisjonsforskriften § 3 siste ledd fremgår det: "Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget" jf. også revisjonsforskriftens § 4. I vurderingen av

eventuelle misligheter vil en i praksis operere med en tilnærmet nulltoleransegrense. Et viktig element i vurderingen, er særlige hensyn knyttet til offentlig sektor og forvaltning av offentlige midler. Det vises til komiteens informasjonsskriv nr. 3/2014 – Revisors oppgaver knyttet til misligheter ved revisjon av regnskaper i kommunal sektor.

4.5 Kommunikasjon av vesentlighet med kontrollutvalget

Komiteen mener det kan være viktig for forståelsen av revisors arbeid med revisjon av kommune- regnskapet, at vesentlighetskonseptet knyttet til vesentlighetsvurderinger kommuniseres med kontrollutvalget. Det har også vært diskusjoner om i hvilken grad vesentlighetsgrensene skal eller bør kommuniseres med kontrollutvalget. Revisjonskomiteen mener dette bør vurderes av den enkelte revisor.

ISA 260 Kommunikasjon med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll drøfter ikke kommunikasjon av vesentlighetsgrenser, men angir i punkt A13 at revisors bruk av vesentlighetskonseptet i revisjonsmessig sammenheng, kan være et forhold som kommunikasjonen kan omfatte.

4.6 Rapportering og kommunikasjon av feil

ISA 450 angir hva og når revisor skal kommunisere feil med ledelsen og de som har overordnet ansvar for styring og kontroll. Grensen for ubetydelige feil angir nedre grense for hva som listes som feil i kommunikasjonen med ledelsen. Komiteen har foreslått at intervallet for ubetydelige feil settes noe smalere og lavere ved revisjon i kommunal sektor enn ved revisjon i privat sektor. Dette er med bakgrunn i en antakelse om at det er mindre aksept for kjente feil ved forvaltning av det offentliges midler samt en antakelse om at det av ulike grunner, er en noe lavere toleranseterskel også fra politisk hold for feil i regnskapet.

ISSAI 1450 angir som tidligere nevnt, andre forhold som kan ha innvirkning på hva som rapporteres av feil ved revisjon av offentlig sektor. Komiteen mener dette har tilsvarende relevans for kommunal sektor. Blant annet kan andre typer feil enn beløpsmessige være viktige å kommunisere, og det kan sågar på noen områder være relevant å rapportere alle typer feil, også de som er korrigert av kommunen. Etter komiteens vurdering er det viktig at revisor avklarer med sin oppdragsgiver herunder administrasjonen på hvilket nivå man ønsker og forventer rapportering og kommunikasjon.

5. Avslutning

Revisjonskomiteens forståelse av revisors vesentlighetsvurderinger ved planlegging og gjennomføring av regnskapsrevisjon i kommunal sektor, oppsummeres her:

Er det særskilte nøkkeltall/områder som må vurderes ved fastsettelse av vesentlighetsgrenser ved revisjon i kommunal sektor?

Komiteen har vurdert ulike nøkkeltall/referanseverdier og anbefaler at sum budsjetterte driftskostnader, eiendeler og ubundne fond er de størrelser som benyttes som referanseverdier ved beregning av vesentlighetsgrenser ved revisjon av kommuner.

Som det fremgår av drøftingene i skrivet er det også komiteens vurdering at grensen for ubetydelig feil settes noe lavere i kommunal sektor enn i privat sektor.

Er det særskilte områder som må vurderes ved fastsettelse av vesentlighetsgrenser ved revisjon i kommunal sektor?

Komiteen mener at offentlig sektors særpreg medfører at det på enkelte områder kan være naturlig å vurdere særskilte vesentlighetsgrenser, jf. drøftinger i skrivets punkt 4.4. Eksempler på særskilte områder kan være selvkost og brukerbetalinger, bevilgningskontroll, skatter og avgifter og misligheter, men det kan også være andre områder, jf. f.eks. omtalen av profesjonelt skjønn under punkt 4.3. Det er tett sammenheng mellom vesentlighet og risiko og et alternativ til særskilte vesentlighetsgrenser på egne områder kan være særskilt aktsomhet som viser seg i revisjonshandlinger på slike områder. Drøftelsene i NOU 2016:4 Ny kommunelov kapittel 24 er også relevante for dette spørsmålet. Komiteen vil avvente behandlingen av NOU-en, og med utgangspunktet i de endelige lovendringer komme med ytterligere anvisninger for god kommunal revisjonsskikk på disse områder.

Med hilsen

NKRFs revisjonskomité

Unn H. Aarvold

leder

OS 04/17

NKRFs FORVALTNINGSREVISJONSKOMITÉ

Til
NKRFs medlemmer

Oslo, 08.12.2016

INFORMASJONSSKRIV 1/2016 – VALGT REVISORS ANSVAR FOR REVISJONSOPPGAVER UTFØRT AV ANDRE

Innledning

Forvaltningsrevisjonskomiteen har mottatt spørsmål fra kvalitetskontrollkomiteen vedrørende valgt revisors ansvar for at RSK 001 *Standard for forvaltningsrevisjon* følges ved gjennomføring av forvaltningsrevisjon i de tilfeller hvor hele eller deler av oppgavene er utført av en ekstern utfører som er engasjert av kommunens valgte revisor.

Forvaltningsrevisjonskomiteens tolkning

Innledningsvis gjør vi oppmerksom på at når vi i det følgende bruker begrepene kommune og kommunestyre så innbefatter det også fylkeskommune og fylkesting.

Følgende premisser ligger til grunn for forvaltningsrevisjonskomiteens tolkning:

- Kommunelovens § 78-4 slår fast at det er kommunestyret *selv* som velger revisor. Den revisor som kommunestyret har valgt, står da som ansvarlig leverandør av de revisjonstjenester som kommunen får utført. Dersom en annen revisor enn kommunens valgte revisor skal utføre en revisjonstjeneste for kommunen på selvstendig grunnlag, så må følgelig denne revisoren velges gjennom vedtak i kommunestyret eller fylkestinget.
- Kommunelovens § 78 nr. 1 slår fast at revisjon av kommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
- Revisjonsforskriften § 7 siste ledd slår fast at *Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og*

etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt.

- RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon er fastsatt av NKRFs styre 1. februar 2011 og derved gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk.

Drøfting

Som det framgår ovenfor, følger det av kommuneloven § 78 nr. 4 at det er den valgte revisoren (enheten/virksomheten/selskapet) som utfører revisjonstjenester i kommunen. Det er den valgte revisoren som står direkte ansvarlig overfor kontrollutvalget og kommunestyret for all revisjon som utføres.

Dersom det skulle oppstå en situasjon der kommunens valgte revisor ikke ser seg i stand til å utføre revisjonstjenestene, det være seg utfordringer knyttet til uavhengighet, kompetanse eller ressurser, så står revisor overfor to alternativer. For det første kan den valgte revisoren vurdere å si ifra seg hele eller deler av oppdraget. Det vil i så fall innebære at kommunestyret selv må velge en ny revisor for denne revisjonstjenesten.

Et annet alternativ er at kommunens valgte revisor løser oppdraget gjennom kjøp av tjenester fra eksterne leverandører. Det er viktig å merke seg at en slik løsning ikke innebærer at kommunestyret har valgt ny revisor for oppdraget. Det er fremdeles kommunens valgte revisor som står ansvarlig overfor kontrollutvalget og kommunestyret for den revisjonen som utføres.

Det følger av kommunelovens § 78 nr. 1 at revisjon av kommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk. RSK 001 er fastsatt som god kommunal revisjonsskikk innenfor forvaltningsrevisjon. Valgt revisor har derfor, i tråd med avsnittet over, ansvar for å påse at alt arbeid som er utført som ledd i en forvaltningsrevisjon, er utført i tråd med RSK 001. Dette må da også gjelde for den delen av revisjonsoppgavene som er utført av andre.

Komiteens syn understøttes av en analog tolkning av revisjonsstandarden ISA 620 *Bruk av arbeidet til en ekspert engasjert av revisor* som gjelder ved regnskapsrevisjon. I ISA-ens punkt 3 omtales revisors ansvar for konklusjonen i revisjonsberetningen:

Revisor alene har ansvaret for konklusjonen som uttrykkes i revisjonsberetningen, og dette ansvaret reduseres ikke selv om revisor bruker arbeidet til en ekspert valgt av revisor. Ikke desto mindre kan revisor akseptere ekspertens funn eller konklusjoner på ekspertens felt som hensiktsmessig revisjonsbevis og konkluderer med at ekspertens arbeid er tilstrekkelig for revisors formål dersom revisor bruker arbeidet til en ekspert engasjert av revisor, i henhold til denne ISA-en.

Det følger av dette at det er den valgte revisoren som er ansvarlig for konklusjonen i revisjonsberetningen, og at dette ansvaret ikke reduseres selv om revisor benytter arbeidet til

en ekspert som er engasjert av revisor. Overført til forvaltningsrevisjonsområdet underbygger dette komiteens syn at det er den valgte revisoren som har ansvaret for at god kommunal revisjonsskikk, slik denne er definert RSK 001, er etterlevd i gjennomføringen av forvaltningsrevisjon, selv om valgt revisor har valgt å engasjere en ekstern leverandør til å utføre hele eller deler av en revisjonstjeneste.

Dersom kommunens valgte revisor mener arbeidet fra den eksterne leverandøren ikke er i henhold til avtalen dem imellom, er det et forhold som må avklares mellom valgt revisor og den eksterne leverandøren. Kommunens valgte revisor kan ikke gjennom avtale med en ekstern leverandør fritas for ansvaret for at god kommunal revisjonsskikk etterlevs.

Konklusjon

Det følger av kommuneloven at den revisor som er valgt av kommunestyret har ansvaret for at forvaltningsrevisjon gjennomføres i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder RSK 001 *Standard for forvaltningsrevisjon*. Valgt revisors ansvar for at RSK 001 følges gjelder uavhengig av om forvaltningsrevisjonen i sin helhet utføres av valgt revisor, eller om deler av eller hele revisjonsoppdraget er utført av en ekstern leverandør som er engasjert av kommunens valgte revisor.

Med hilsen
NKRFs forvaltningsrevisjonskomité

Tor Arne Stubbe
leder

OS 05/17

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/2098-38

15.11.2016

**Endringer i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning -
kortsiktige lån**

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsatte 2. november 2016 en endring i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning. Forskriften regulerer plassering av ledig likviditet og forvaltning av gjeldsporteføljen i kommuner og fylkeskommuner, kommunale og fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kapittel 11 og interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27.

Et utkast til endringer ble sendt på høring med høringsfrist 1. september 2016. I samsvar med høringsforslaget er det fastsatt tre endringer:

- Det er spesifisert at reglementet og rutinene skulle omfatte kommunens refinansieringsrisiko ved opptak av lån (§§ 3 og 8).
- I rapporteringen fra administrasjonen til kommunestyret skal det spesifikt opplyses om verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder (§ 7).
- I tillegg brukes gjennomgående begrepet finans- og gjeldsforvaltning snarere enn bare finansforvaltning.

Endringene **trer i kraft 1. januar 2017**, som varslet i høringsrunden.

I alt 35 uttalelser kom inn i høringsrunden, hvorav 17 ikke hadde merknader til forslaget. Av instansene som kommenterte forslaget, var det i all hovedsak støtte til de foreslåtte forskriftsendringene i høringsutkastet.

Alle instansene som uttalte seg, støttet presiseringen om at finansreglementet skal omfatte refinansieringsrisiko ved opptak av lån.

Enkelte, bl.a. KS, mente at rapportene ikke bare burde opplyse om refinansieringsbehovet de neste tolv månedene, slik høringsutkastet la opp til, men t.o.m. utløpet av neste budsjettår. Departementet har ikke gjort endringer fra det som ble sendt på høring, men regelverket er heller ikke i veien for KS' ønske. Dette har også blitt presisert i merknadene til forskriften.

Noen instanser foreslo endringer på andre punkter enn det som departementet ba høringsinstansene om synspunkter på. Disse innspillene har ikke blitt fulgt ytterligere opp i denne runden. Kommunelovutvalgets forslag til ny kommunelov har nå vært på høring. Ved en eventuell ny lov vil også tilhørende forskrifter måtte revideres, og da vil en i så fall komme tilbake med en helhetlig gjennomgang av finansforskriften.

Departementet har i tillegg gjort noen justeringer i merknadene til forskriften.

Vedlagt er forslag til ny forskrift med utfyllende merknader, der alle endringer fra gjeldende forskrift (med unntak av noen mindre, rent språklige justeringer) er merket med spor endringer.

Med hilsen

Thor Bernstrøm (e.f.)
avdelingsdirektør

Even Vaboen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Vedlegg: Forskrift om finansforvaltning med utfyllende merknader

Adresseliste:

Kommunene
Fylkeskommunene

Kopi:

Fylkesmannsembetene
KS
Norges kommunerevisorforbund
Revisorforeningen
NKK
Finans Norge
Kommunalbanken

eINFO 17/1 – Kortsiktige lån i kommunene

Nye regler om bruk av kortsiktige lån i kommunene trådte i kraft fra 1.1.2017.

De siste årene har det vært en betydelig økning i kommunenes bruk av kortsiktig finansiering av investeringer i form av obligasjons- og sertifikatlån. Slik finansiering innebærer økt refinansieringsrisiko for kommunene. Risikoen knytter seg til at kommunen ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering.

Endring i finansforvaltningsforskriften

For tydeligere å vise hvilken risiko og hvilket ansvar som følger av å benytte kortsiktig finansiering, er forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning (finansforvaltningsforskriften) endret med virkning fra 1.1.2017.

Endringene innebærer i korte trekk følgende:

- I bestemmelsen som sier at kommunens finansreglement skal sette rammer som hindrer kommunen i å ta vesentlig finansiell risiko, er det spesifisert at dette også omfatter kommunens refinansieringsrisiko ved opptak av lån.
- I bestemmelsen som stiller krav til rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko, er det spesifisert at dette også vil omfatte refinansieringsrisiko ved opptak av lån.
- For å synliggjøre refinansieringsrisikoen for lokalpolitikere, skal det i rapportene fra administrasjonen til kommunestyret opplyses om lån som forfaller og som må refinansieres innen tolv måneder.
- Begrepet finans- og gjeldsforvaltning benyttes gjennomgående, snarere enn bare finansforvaltning som i dagens forskrift.

Adgangen til å ta opp lån i sertifikat- og obligasjonslånsmarkedene endres ikke, men forskriftsendringen innebærer at risikoen ved å benytte denne type lån skal komme tydeligere fram.

Se også Kommunal- og moderniseringsdepartementets omtale av forskriftsendringen.

Nye balansekontoe for obligasjonslån

Fra 2017 skal obligasjonslån med forfall i neste regnskapsår rapporteres på følgende balansekontoe på nytt kapittel 2.42 *Ihendehaverobligasjoner med forfall neste regnskapsår*.

Kommunale foretak og Interkommunale selskaper skal rapportere på kapittel 5.42.

Norges Kommunerevisorforbund
– på vakt for fellesskapets verdier

Postadresse:
Postboks 1417 Vika
0115 OSLO

Besøksadresse:
Munkedamsveien 3B, 3. etg.

Telefon: 23 23 97 00
E-post: post@nkrf.no
Web: www.nkrf.no

Org.nr.: 975 450 694
Kontonr.: 1450.12.70424

Obligasjoner som er klassifisert som langsiktig gjeld er utstedt for en periode på mer enn ett år. Det kan dermed være flere obligasjonslån som har forfall neste regnskapsår, og som kan utgjøre et betydelig beløp for kommunesektoren. Endringene i finansforskriften medfører også et behov for statistikk i KOSTRA knyttet til obligasjonslån med forfall i neste regnskapsår. Slik informasjon vil ikke fremkomme uten å skille ut obligasjonslån med forfall neste år i rapporteringen.

Rapportering på 2.42/5.42 innebærer ingen regnskapsmessige konsekvenser utover at neste års forfall på obligasjonslån omposteres fra 2.41/5.41 til 2.42/5.42. Det blir med andre ord ingen føringer i drifts- eller investeringsregnskapet som følge av dette.

Noteopplysninger

Det er foreløpig ikke gjort endringer i kravene til noteopplysninger om langsiktig gjeld. GKRS vurderer behovet for ajourføring av regnskapsstandardene i forkant av hvert årsoppgjør.

I henhold til KRS nr. 6 Noter og årsberetning punkt 3.1.3 nr. 6 skal noteopplysninger om langsiktig gjeld bl.a. gi opplysninger om *«type gjeld, gjenværende løpetid, og fordelingen mellom selvfinansierende gjeld (f.eks. kompensasjonsordninger og selvkostområder) og gjeld som finansieres av kommunens frie inntekter»*.

NKRF har i forslag til noteoppstillinger, tatt inn i Regnskapsmappe for kommuner og fylkeskommuner, anbefalt at også neste års avdrag fremgår av noteopplysningene.

Det er imidlertid ikke nødvendigvis slik at lån som forfaller neste år også innebærer et refinansieringsbehov. I den endrete finansforvaltningsforskriften er det da også tatt inn at finansrapporteringen skal opplyse om *«løpetiden for passiva, og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder»*. Det kan være grunn til at det også i note til årsregnskapet vurderes tatt inn opplysninger om faktisk refinansieringsbehov.

Lillehammer, 12. januar 2017

Knut Erik Lie
Seniorrådgiver

Ombygging NAV- til nye lensmannskontor kr. 300 000 tas inn i investeringsbudsjettet.

1 500 000 kroner settes av i investeringsbudsjettet for oppgradering av Slettatunet i 2019 i forbindelse med å styrke demenstilbudet. Finansieres ved bruk av lånemidler.

Drift:

De foreslåtte kutt i økonomiplanen for områdene Oppvekst og kultur og Helse og omsorg for 2017 med i alt kr 2 206 000 gjennomføres ikke og styrkes slik:

- Eldreomsorgen (enhetene Furutoppen, Slettatunet og Hjemmetjenesten) styrkes kr. 1 344 000 i 2017.
- Oppvekst og kultur styrkes kr. 862 000 for 2017
- Økningen i ramme gjennomføres ved bruk av disposisjonsfond på kr. 2 206 000,-

De foreslåtte kutt på kr. 2 206 000,- tas inn i økonomiplanen i 2018 med kr 1 556 000 og kr 650 000 i 2019. Budsjettreduksjonen i 2018 og 2019 skal vurderes i forbindelse med budsjettrevisjon i april 2017.

Budsjettet til Eide kirkelige fellesråd styrkes med kr. 43 000 til økning i stilling ungdomsarbeider. Inndekning ved bruk av disposisjonsfond.

Driftsbudsjettet økes årlig i økonomiplanperioden med 15 000 kroner for å ha svømmehallen oppe for publikum. Dekkes inn ved bruk av disposisjonsfond. Beløpet øremerkes for bruk ved Eide ungdomsskole.

Økt kostnad krisesenter endres fra kr 151 000 til kr 48 000, ansvar Kultur og familie.

Tekstdel/kommentarer med mer

Det skal utarbeides en handlingsplan mot krenkende atferd og mobbing i Eideskolen
Det skal utarbeides en felles standard for hjem-skole samarbeid.

Endring tekst under enhet Kultur og familie: endres til Tilskudd til lag og foreninger.

Rådmannen pålegges å sørge for at de vedtatte rammer overholdes.

Rådmannen pålegges også å foreta en gjennomgang av kommunens økonomi i forhold til driftsnivå, serviceerklæringer, organisering, struktur, bemanning, med mer for å bringe økonomiplan i balanse.

Gjennomgangen presenteres for kommunestyret innen 30.4.2017

OS 06/17

PS 16/124 Godkjenning av helhetlig ROS- analyse for Eide kommune 2016/168-11

Rådmannens innstilling

Eide kommune godkjenner vedlagt helhetlig ROS- analyse for Eide kommune.

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

Behandling i Teknisk, miljø og næringsutvalg - 08.11.2016

Vedtak (enstemmig)

Eide kommune godkjenner vedlagt *Helhetlig ROS- analyse* for Eide kommune.

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

Behandling i Eide formannskap - 01.12.2016

Votering over rådmannens innstilling:
Enstemmig vedtatt

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Eide kommune godkjenner vedlagt helhetlig ROS- analyse for Eide kommune.

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

Behandling i Eide kommunestyre - 15.12.2016

Votering over innstilling:
Enstemmig vedtatt.

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Eide kommune godkjenner vedlagt helhetlig ROS- analyse for Eide kommune.

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

OS 07/17

PS 16/125 Godkjenning av revidert (des. 2016) overordnet beredskapsplan for Eide kommune: 2013/311-15

Rådmannens innstilling

Eide kommune godkjenner vedlagt revidert overordnet beredskapsplan for Eide kommune

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

Behandling i Teknisk, miljø og næringsutvalg - 08.11.2016

Vedtak

Eide kommune godkjenner vedlagt revidert *Overordnet beredskapsplan* for Eide kommune

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

Behandling i Eide formannskap - 01.12.2016

Votering over rådmannens innstilling:
Enstemmig vedtatt

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Eide kommune godkjenner vedlagt revidert overordnet beredskapsplan for Eide kommune

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

Behandling i Eide kommunestyre - 15.12.2016

Votering over innstilling:
Enstemmig vedtatt

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Eide kommune godkjenner vedlagt revidert overordnet beredskapsplan for Eide kommune

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

OS 08/17

PS 16/126 Godkjenning av styringsdokument for beredskapsarbeidet i Eide kommune: 2016/1149-1

Rådmannens innstilling

Eide kommune godkjenner vedlagt styringsdokument for kommunens beredskapsarbeid.

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

Behandling i Teknisk, miljø og næringsutvalg - 08.11.2016

Vedtak

Eide kommune godkjenner vedlagt *Styringsdokument* for kommunens beredskapsarbeid.

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

Merknad:

I møteinnkallingen var Styringsdokumentet ikke lagt ved. Det ble derfor gjennomgått direkte på møtet.

Behandling i Eide formannskap - 01.12.2016

Votering over rådmannens innstilling:
Enstemmig vedtatt.

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Eide kommune godkjenner vedlagt styringsdokument for kommunens beredskapsarbeid.

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

Behandling i Eide kommunestyre - 15.12.2016

Votering over innstilling:
Enstemmig vedtatt

OS 09/17

PS 16/128 Kommunal planstrategi 2016-2019 - Eide kommune - Vedtak 2016/817-10

Rådmannens innstilling

Eide kommune vedtar kommunal planstrategi for 2016-2019.

Behandling i Plan og utviklingsstyre - 01.12.2016

Planutvalget ønsket følgende tilleggspunkt:

1. Status på gjennomførte planer fra gjeldende planstatus legges ved saken.
2. Plan- og utviklingsstyret ber om at det blir innleid ekstern hjelp til for å få utført hovedplan for vann- og avløp innen 31.12.2017.

Enstemmig vedtak

Eide kommune vedtar kommunal planstrategi for 2016-2019.

1. Status på gjennomførte planer fra gjeldende planstatus legges ved saken.
2. Plan- og utviklingsstyret ber om at det blir innleid ekstern hjelp til for å få utført hovedplan for vann- og avløp innen 31.12.2017.

Behandling i Eide kommunestyre - 15.12.2016

Votering over innstilling:

Enstemmig vedtatt

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Eide kommune vedtar kommunal planstrategi for 2016-2019.

PS 16/129 Valg av politiske medlemmer i samarbeidsutvalgene 2016/1232-1

Rådmannens innstilling

Kommunestyret vedtar å velge 1 medlem og 1 vararemedlem i samarbeidsutvalget for hver enhet i barnehage- og oppvekstsektoren.

Eide barnehage

Medlem: (utnevnes i møtet)

Vedtak (enstemmig vedtatt)

Eide kommune godkjenner vedlagt styringsdokument for kommunens beredskapsarbeid.

Hjemmel: Lov om kommunal beredskapsplikt med tilhørende forskrift og Sivilbeskyttelsesloven

PS 16/127 Stortings- og Sametingsvalget 2017 - Fastsetting av valgdager 2016/523-3

Rådmannens innstilling

Ved Stortingsvalget og Sametingsvalget 2017 blir det holdt todagers valg i Eide kommune: søndag 10. september og mandag 11. september. Dette i henhold til tidligere praksis. Eide rådhus velges som stemmested.

Behandling i Eide kommunestyre - 15.12.2016

Representanten Kim Atle Kvalvåg (AP) fremmet følgende forslag:

Ved Stortingsvalget og Sametingsvalget 2017 blir det holdt todagers valg i Eide kommune: søndag 10. september og mandag 11. september. Dette i henhold til tidligere praksis. Eide rådhus velges som stemmested begge dager, mens Vevang skole og Lyngstad skole er stemmested mandag 11. september.

Votering over tilleggsforslaget:

Vedtatt med 20 stemmer for og en stemme (KRF) imot.

Vedtak (Vedtatt med 20 stemmer for og 1 stemme mot)

Ved Stortingsvalget og Sametingsvalget 2017 blir det holdt todagers valg i Eide kommune: søndag 10. september og mandag 11. september. Dette i henhold til tidligere praksis.

Eide rådhus velges som stemmested begge dager, mens Vevang skole og Lyngstad skole er stemmested mandag 11. september.

Det opprettes følgende valgkretser:

- Eide
- Lyngstad
- Vevang

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 03/17	Kontrollutvalget Kommunestyret	07.02.2017

KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2016

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget vedtar årsmelding for 2016. Saken legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2016 tas til etterretning.

Saksopplysninger

I henhold til lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (komml.) § 76 er det kommunestyret som har det øverste kontroll- og tilsynsansvaret med den kommunale forvaltning.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontroll- og tilsynsorgan og skal forestå det løpende tilsynet med kommunen og kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. jfr. komml. § 77.

Utvalget rapporterer sine saker til kommunestyret løpende gjennom året. For å oppsummere foregående års aktivitet og for å gi kommunestyret et innblikk i virksomheten, utarbeider kontrollutvalget sin egen årsmelding som legges frem for kommunestyret.

Det følger av komml. § 77 nr. 6 første punktum:

”Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget.”

Vedlagt følger:

- Utkast til årsmelding for 2016 for kontrollutvalget i Eide
- Oversikt over behandlede saker i 2016

VURDERING

Kommunelovens bestemmelser om tilsyn og kontroll gir kommunestyret og kontrollutvalget betydelig ansvar og det er derfor viktig med en dialog mellom kontrollutvalget og kommunestyret.

I tillegg til kontrollutvalgets uttalelser til kommunens årsregnskap, særregnskap for bygge- og investeringsprosjekt, samt oversendelse av avsluttede forvaltningsrevisjonsprosjekt gjennom

egne forvaltningsrevisjonsrapporter, finner en det formålstjenlig å gi en oppsummering av kontrollutvalgets virksomhet i løpet av året gjennom en egen årsmelding.

Årsmeldingen kan bidra til å synliggjøre kontrollutvalgets rolle og øke kunnskapen i kommunestyret om kontrollutvalgets arbeid. Kommunestyret kan likevel komme med innspill og tanker knyttet til kontrollutvalgets virksomhet i tilknytning til behandlingen i kommunestyret.

Kontrollutvalgets sekretariat viser til vedlagte årsmelding for kontrollutvalget for 2016.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I EIDE KOMMUNE

ÅRSMELDING FOR 2016

1. INNLEDNING

Etter lov av 25. september 1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner (kompl.) § 77 er kommunen pålagt å ha et kontrollutvalg. Utvalget er kommunestyret sitt kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, forestå det løpende tilsynet med kommunens forvaltning. Utvalgets uavhengige stilling i forhold til andre folkevalgte organ og administrasjonen er ivaretatt gjennom strenge krav til valgbarhet.

2. UTVALGETS SAMMENSETNING

Etter kommunevalget høsten 2015 ble det valgt nytt kontrollutvalg for perioden 2015 – 2019 som fikk følgende sammensetning:

Funksjon	Navn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Navn	Parti
Leder	Kåre Vevang	Ap		1	Odd Magne Bolli	Sp
Nestleder	Synnøve Egge	H		2	Ronny Sørseth Dale	H
Medlem	Willy Farstad*	H		3	Ingebjørg Eide	V
Medlem	Oddbjørg Hellen Nesheim	Ap		4	Tore Melland	
Medlem	Bjørn Ståle Sildnes	Ap		5	Arnt Inge Skutholm Ødegård	Ap

* medlem av kommunestyret

** varamedlemmer valgt i kommunestyret 20.10.2016

Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i utvalgets møter.

3. SEKRETARIAT

”Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.”, jf. Kommuneloven § 77. nr. 10

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt og med eget styre.

Styret er samarbeidets øverste organ og ivaretar arbeidsgiveransvaret for sekretariatets ansatte. Ola Krogstad, Eide kommune var styreleder med Rita Rognskog, Aukra kommune som nestleder, frem til valget i september 2015. I styremøte 14. desember 2015 ble Stig Holmstrøm, Vestnes kommune valgt til styreleder og Marit Seljeseth Stokke, Molde kommune ble valgt til nestleder for valgperioden 2015-2019. Marit Seljeseth Stokke har i Molde kommunestyre 10.11.2016, sak 112/16, fått innvilget fritak for sine kommunale verv.

I sak ST 16/16 i styremøte for kontrollutvalgssekretariatet den 30.11.2016 ble Lars Ramstad, Rauma kommune enstemmig valgt som ny nestleder.

I 2016 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalget ivaretatt av rådgiver Sveinung Talberg.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, jf. § 20 2. ledd, forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

4. OPPGAVER VIKRSOMHET I 2016

4.0 Saksbehandling og møteavvikling

Kontrollutvalget har hatt 6 ordinære møter og behandlet i alt 38 protokollerte saker. Av disse er 12 saker oversendt kommunestyret enten som ordinær sak eller som referatsak. I tillegg er det i 2015 behandlet 22 referatsaker og 19 orienteringssaker.

Kontrollutvalgets møteprotokoller legges frem for kommunestyret som referatsak.

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører, og blir hovedsakelig avholdt på rådhuset.

Kontrollutvalget har på forespørsel og i nødvendig utstrekning fått orienteringer fra administrasjonen og kommunerevisjonen i saker som har vært til behandling i møtene.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt av kommunestyret i møte 27.10.2011, k-sak 11/54. Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret i møte 27.08.2015, k-sak 15/40.

Representasjon

Utvalgets leder Kåre Vevang er kommunens representant i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal og har i 2016 deltatt på møter avholdt 7.april, 7. september og 30.november.

Utvalgets leder Kåre Vevang, nestleder Synnøve Egge og utvalgsmedlem Oddbjørg H. Nesheim deltok på NKRFs¹ **Kontrollutvalgskonferanse 2016** på Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen 3. og 4. februar 2016.

Ingen fra utvalget deltok på FKTs² **Årsmøte og Fagkonferanse 2016** på Thon Hotel Oslo Aiport, Gardermoen den 7. og 8. juni 2016.

Utvalget var representert under en **intern opplæring og samling for kontrollutvalgene i Romsdal på Skarstua 24.mai**. Deltakere var leder Kåre Vevang, nestleder Synnøve Egge, utvalgsmedlem Oddbjørg Helen Nesheim og utvalgsmedlem Willy Farstad.

4.1 Tilsyn med revisjonen

Utvalget har fått seg forelagt følgende i 2016:

- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2015**
- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2016**
- **Revisjonsplan for revisjonsåret 2016**
  - **Revisors vurdering av uavhengighet**

Dokumentene er blitt supplert med muntlig orientering fra oppdragsansvarlig revisor.

---

¹ Norges Kommunerevisorforbund

² Forum for Kontroll og Tilsyn

Videre er revisjonsberetning blitt forelagt utvalget.

4.2 Uttalelse til regnskapene

Utvalget har behandlet og vurdert årsregnskapet for 2015 for

- **Eide kommune**

og gitt sin uttalelse til dette.

Samtidig har utvalget fått seg forelagt kommunens tertialvise økonomirapporter.

Kontrollutvalget har fått seg forelagt som orienteringssak det årlige skatteregnskapet fra skatteoppkrever sammen med Skattefutens kontrollrapport med skatteoppkreverfunksjonen.

Kvaliteten og presentasjonsformen av regnskapene har vært tilfredsstillende. Det samme kan sies om rådmannens årsmelding og skatteoppkreverens årsrapport.

Kontrollutvalget har ikke fått seg forelagt noen sluttregnskap/byggeregnskap til behandling og uttalelse i 2016.

4.3 Forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §§ 10-12.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2012 – 2015** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 01.03.2012, sak 05/12 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 15.03.2012 i K sak 12/8.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 20.09.2016, sak 24/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 20.10.2016 i K sak 16/97.

I medhold av **Plan for forvaltningsrevisjon 2012 – 2015** vedtok kontrollutvalget i møte 25.11.2014 å bestille følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt:

1. Samhandlingsreformen i Eide kommune

Forvaltningsrevisjonsrapporten forelå 27.1.2016 og kontrollutvalget behandlet rapporten i sak PS 04/16 den 8.2.2016. Konklusjonen er at Eide kommune har håndtert samhandlingsreformen på en god måte. I rapporten påpeker revisjonen spesielt at brukermedvirkning bør sikres gjennom involvering av eldrerådet og rådet for funksjonshemmede. Videre at Eide kommune bør klargjøre ansvarsfordelingen for oppfølging av samarbeidsavtalen mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal.

Kontrollutvalget vedtok å innstille til kommunestyret at anbefalingene i rapporten ble vedtatt og at kommunestyret ber rådmannen om å følge opp anbefalingene og at de blir gjennomført. Rapporten inneholdt i alt 8 anbefalinger innenfor 4 områder. En ber også om at kommunerevisjonen i løpet av en periode på 12-18 måneder etter vedtaket i kommunestyret følger opp at rådmannen har iverksatt anbefalingene. Kommunestyret behandlet rapporten og vedtok enstemmig kontrollutvalgets innstilling i sak PS 16/64 den 28.04.2016.

Kontrollutvalget har i 2016 behandlet oppfølging av følgende tidligere forvaltningsrevisjonsrapporter:

1. Beregning av selvkost på områdene avløp, slamtømming, renovasjon og feiing.

Kontrollutvalget behandlet i sak 33/2015 i møte den 18.11.2015 oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten. Kontrollutvalget ba revisjonen om å bistå utvalget i å innhente oppdatert informasjon om det arbeidet som kommunen skulle avslutte i 2015 i tilknytning til anbefaling nr. 3: *«For å sikre at selvkostområdene ikke blir subsidiert av kommunen, anbefales det at det i perioder registreres faktisk tidsbruk for ansatte i Eide kommune som arbeider på selvkostområdene.»*

I kontrollutvalgets møte 27.04.2016, sak PS 12/16 ble oppfølgingen behandlet etter at det forelå en rapport fra Eide kommune og kommunerevisjonen datert hhv. 12.04.2016 og 18.04.2016. Konklusjonen i rapportene og vedtaket i kontrollutvalget er at tidsregistreringen har skjedd over et for kort tidsrom slik at det ikke gjenspeiler den faktiske ressursbruken. Konklusjonen til rådmannen i møtet var at den fordelingsprosenten som var lagt inn i budsjettet og regnskapsført var mest riktig over tid og var det som Eide kommune ville bruke heretter. Kontrollutvalget tok rådmannens redegjørelse og konklusjon i møtet til orientering og anser saken som avsluttet.

4.4 Selskapskontroll

Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll følger av kommuneloven § 80 og forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner kap. 6, §§14-15.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2012 – 2015** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 01.03.2012, sak 06/12 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 15.03.2012 i K sak 12/9.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 20.09.2016, sak 25/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 20.10.2016 i K sak 16/98.

Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding som gir retningslinjer for forvaltning av kommunens interesser i selskap samt eierstrategier for hvert enkelt selskap. Kommunen har utarbeidet eierskapsmelding som ble vedtatt av kommunestyret 13.12.2012.

Det er ikke bestilt eller gjennomført selskapskontroller i 2016.

Etter kommuneloven § 80 skal kontrollutvalget og kommunen sin revisor varsles om generalforsamlingen og har rett til å være tilstede på denne, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

Kontrollutvalget har ikke blitt varslet om avholdte representantskapsmøter i interkommunale selskap (IKS) eller generalforsamlinger i kommunalt heleide aksjeselskap (AS) i 2016.

4.5 Særlige oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets særlige oppgaver følger av forskriftens kap7, §§16-17

Valg av revisjonsordning og valg av revisor

På bakgrunn av kontrollutvalgets anbefaling vedtok kommunestyret i Eide den 04.06.2015 i sak 15/27 enstemmig å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS og at selskapet blir valgt som revisor for kommunen fra 1.7.2015. På grunn av forsinkelser og manglende

vedtak er ikke selskapet formelt stiftet ved møte i representantskapet før 14.11.2016. Det arbeides med å ansette daglig leder. Det er forutsetningen at selskapet er i drift fra 1.2.2017. Inntil da blir kommunene betjent av de eksisterende kommunerevisjonene.

Budsjettbehandling

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

4.6 Oppfølging av politiske vedtak

Kontrollutvalget har i 2016 fått fremlagt status for politiske vedtak som rapporteres sammen med kommunens økonomiske tertialrapporter.

4.7 Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Saker fra kontrollutvalget som ikke er endelig avsluttet pr 31.12.2016 er følgende:

Sak nr / dato	Sakstittel	Vedtak	Merknad
KU sak 13/13 14.05.2013 K sak 13/38 30.05.2013	Forvaltningsrevisjons-rapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage i Eide kommune»	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eide kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage i Eide kommune til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens avsnitt 9 under Samlede vurderinger og anbefalinger. 2. Kommunestyret ber rådmann om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 9 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres. 3. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen en periode på 12 – 18 mnd. 	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten behandlet i møte 03.03.2015. Kontrollutvalget fikk en ny orientering i september 2015 vedr. punktet om «forsvarlig saksbehandlingstid». Videre ønsker utvalget en orientering i 1. halvår 2016 om de øvrige tiltak kommunen planlegger å iverksette. Kontrollutvalget har denne saken fortsatt til oppfølging.
KU sak 04/16 08.02.2016 Ksak 16/64 28.04.2016	Forvaltningsrevisjons-rapporten «Samhandlingsreformen i Eide kommune»	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eide kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Samhandlingsreformen i Eide kommune til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens kapittel 1 under oppsummering, samlede vurderinger og anbefalinger. 2. Kommunestyret ber rådmannen om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres. 3. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen en periode på 12 – 18 mnd. 	Kontrollutvalget avventer oppfølging i 2017.
KU sak 36/16 22.11.2016	Oppfølgingsliste	I oppfølgingslisten er følgende saker ikke avsluttet <ul style="list-style-type: none"> ▪ Energi og klimaplan i Eide kommune ▪ Innkjøpsavtaler ▪ Kommunereformen 	Gjenstående saker fra oppfølgings-listen for 2016 blir ført over til oppfølgingsliste for 2017.

4.8 Spesielle undersøkelsesoppgaver

Kontrollutvalget hadde i 2016 ingen saker som refererte seg til uregelmessigheter og/eller misligheter.

4.9 Virksomhetsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalget, kan kontrollutvalget gjennomføre besøk i en kommunal virksomhet. Gjennomføring av virksomhetsbesøk gir kontrollutvalget et godt innblikk i den kommunale forvaltningen og gir virksomheten mulighet til å bli kjent med kontrollutvalget. Kontrollutvalget har i 2016 ikke gjennomført virksomhetsbesøk, men vedtok i møte 22.11.2016 å gjennomføre et virksomhetsbesøk hos hjemmetjenesten i møte 7.2.2017.

4.10 Sentrale kommunale styringsverktøy

En av kontrollutvalgets oppgaver er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll.

Rådmannen har et ansvar for å etablere og følge opp at kommunen har et tilfredsstillende internkontrollsystem; dvs. systemer og rutiner for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse. Alle vesentlige rutiner bør være skriftlig dokumentert med hensyn til hvordan de fungerer, og hvilken intern kontroll som ligger inne i systemene.

Kommunen har følgende sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Økonomireglement for Eide kommune** (september 2007, revidert 04.04.2013 i k-sak 15/13)
- ❖ **Finansreglement i Eide kommune** (vedtatt 16.12.2010 i k-sak 10/52, revidert 04.04.2013 i k-sak 13/14)
- ❖ **Nytt reglement og delegasjonsreglement for Eide kommune** (vedtatt 22.02.2011 i k-sak 11/5, revidert 20.06.2013 i k-sak 13/50)
- ❖ **Retningslinjer for salg av kommunale tomter** (vedtatt 13.12.2012 i k-sak 12/72)
- ❖ **Etiske retningslinjer for Eide kommune** (vedtatt 30.05.2013 i k-sak 13/32)
- ❖ **Beredskapsplan for Eide kommune** (vedtatt 13.11.2014 i k-sak 14/46, revidert 15.12.2016 i k-sak 16/125)

Reglementene dekker bl.a. områdene budsjettdelegasjon, attestasjon og anvisning, rapporteringsrutiner og delegert beslutningsmyndighet. Finansreglementet regulerer plassering av ledig likviditet, langsiktige finansielle aktiva og forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.

En overordnet Beredskapsplan inneholder oversikt over forberedte tiltak mot uønskede hendelser og skal fungere som en overbygging av de øvrige beredskapsplanene i kommunen.

4.11. Tilsyn fra andre

I tillegg til kontrollutvalget, utfører eksterne forvaltningsorgan tilsyn med kommunen. Disse tilsyn kan avdekke avvik eller svakheter i den kommunale organisering og utøving av tjenesteproduksjonen.

En ser det formålstjenlig at kontrollutvalget blir orientert om slikt tilsyn for å kunne løpende følge opp at den samlede tjenesteproduksjonen i kommunen kvalitetssikres og forbedres.

Kontrollutvalget har i 2016 fått seg forelagt følgende tilsynsrapporter fra andre:

- Helsetilsynet, Fylkesmannen i Møre og Romsdal:
Tilsyn med tvungen helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4 A ved Eide kommune 2015.
Rapport 10.02.2016 (sak OS 12/16 i kontrollutvalget 27.04.2016)
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal:
Tilsyn på opplæringsområdet 2015 – Eide kommune og Eide barneskole, Forvaltningskompetanse-avgjørelser om særskilt tilrettelegging
Rapport 22.12.2015 (sak OS 13/16 i kontrollutvalget 27.04.2016)

5. SAMMENDRAG

Kontrollutvalget legger vekt på å være en nyttig medspiller i å forbedre kommunens eksterne tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse så vel som de interne forvaltningsfunksjoner, ved å legge opp til en konstruktiv tilnærming ut fra hva som er realistisk å oppnå. Kommunen er avhengig av tillit til disse prosessene hos brukerne, og en aktiv og troverdig tilsyns- og kontrollfunksjon kan medvirke til å bygge opp om denne tilliten.

Kontrollutvalget har i 2016 fortsatt fokus på å styrke kontrollutvalgets stilling i den kommunale forvaltning og overfor innbyggerne i kommunen.

Utvalgets arbeid krever at medlemmene er aktive og setter seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde hele virksomhetsområdet til kommunen. Skolering av utvalgsmedlemmene vil fortsatt ha prioritet i tiden fremover.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i tilsyns- og kontrollspørsmål er kontrollutvalgets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbedringsforslag og anbefalinger og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsetninger blir realisert.

Eide, 07.02. 2017

Kontrollutvalget i Eide kommune

Kåre Vevang
leder

Synnøve Egge
nestleder

Willy Farstad

Oddbjørg Hellen Nesheim

Bjørn Ståle Sildnes

KONTROLLUTVALGET I EIDE KOMMUNE

BEHANDLEDE SAKER I 2016

Saks nr	Sakstittel	Statuskode
PS 01/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 18..NOVEMBER 2015	A
PS 02/16	REFERAT OG ORIENTERINGER	A
PS 03/16	KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2015	A*
PS 04/16	FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN «SAMHANDLINGSREFORMEN I EIDE KOMMUNE»	A*
PS 05/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015	A
PS 06/16	MØTEPLAN FOR 2016	A
PS 07/16	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 08/16	EVENTUELT	A
PS 09/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 8.FEBRUAR 2016	A
PS 10/16	REFERAT OG ORIENTERINGER	A
PS 11/16	EIDE KOMMUNE - ÅRSREGNSKAP FOR 2015	A*
PS 12/16	OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN «BEREGNING AV SELVKOST PÅ OMRÅDENE AVLØP, SLAMTØMMING, RENOVASJON OG FEIING I EIDE KOMMUNE»	O
PS 13/16	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 14/16	EVENTUELT	A
PS 15/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 27.APRIL 2016	A
PS 16/16	REFERAT OG ORIENTERINGER	A
PS 17/16	EIDE KOMMUNE – ØKONOMIRAPPORT 1. TERTIAL 2016	A
PS 18/16	UTKAST TIL OVERORDNA PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2019	O
PS 19/16	UTKAST TIL OVERORDNA PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019	O
PS 20/16	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 21/16	EVENTUELT	A
PS 22/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 21. JUNI 2016	A
PS 23/16	REFERAT OG ORIENTERINGER	A
PS 24/16	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2019	A*
PS 25/16	PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019	A*
PS 26/16	FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2017 FOR KONTROLL OG TILSYN	A*
PS 27/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 1. HALVÅR 2016	A
PS 28/16	REVISJONSPLAN FOR REVISJONSÅRET 2016	O
PS 29/16	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 30/16	EVENTUELT	A
PS 31/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 20. SEPTEMBER 2016	A
PS 32/16	REFERAT OG ORIENTERINGER	A
PS 33/16	EIDE KOMMUNE - DRIFTSRAPPORT 2.TERTIAL 2016	A
PS 34/16	KOMMUNEREFORMEN – STATUS OG VIDERE PROSESS	O
PS 35/16	VIRKSOMHETS BESØK	O
PS 36/16	OPPFØLGINGSLISTE	O
PS 37/16	EVENTUELT	A
PS 38/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 14.NOVEMBER 2016	A

Kode	Forklaring
A	Saken er avsluttet
B	under behandling
O	Til videre oppfølging
U	Saken går ut
*	Saken videre til kommunestyret

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 04/17	Kontrollutvalget	07.02.2017

REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2016

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2.halvår 2016 til orientering.

Kontrollutvalget ber om at revisjonen ved neste halvårsrapportering tar med status for revisjonen på det enkelte revisjons- og risikoområde i revisjonsplanen.

Saksopplysninger

Kommunelovens § 77 nr. 4 og Forskriftene for kontrollutvalg § 6 og § 9 omhandler kontrollutvalgets tilsynsansvar overfor revisjonen.

I henhold til kommunelovens § 77, nr. 4 skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift. Dette kan bl.a. skje ved at revisor rapporterer om sitt arbeid til kontrollutvalget.

Vedlagt saken følger:

- Revisjonsrapport 2. halvår 2016, datert 24.01.2017

VURDERING

I henhold til kommunelovens § 77, nr. 4 skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med bestemmelser som følger av lov og forskrift. Dette kan bl.a. skje ved at revisor rapporterer om sitt arbeid til kontrollutvalget.

I revisjonsplanen er det lagt opp til en rapportering til kontrollutvalget to ganger pr. år på det arbeidet som er utført. Grunnlaget for rapporteringen er revisjonsplan for revisjonsåret 2016, behandlet i kontrollutvalgets møte 20. september 2016, sak 28/16.

Kontrollutvalget kan ikke se en klar sammenheng mellom behandlet revisjonsplan og halvårsrapporteringene på regnskapsrevisjon og ber om at revisjonen ved neste rapportering rapporterer på status for avdekte svakheter og feil eller om området er tilfredsstillende samt hvor langt revisjonen er kommet for de enkelte revisjonsområder som salg, innkjøp, lønn mv. i henhold til revisjonsplanen. En forventer også en statusrapport på de prioriteringer som er

gjort innenfor regnskapsrevisjon samt en vurdering av internkontrollen eller de svakheter som er avdekt.

Rapporten henviser til prioriterte oppgaver utarbeidet i planen for 2016 på revisjonens følgende områder:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Revisjon av internkontroll
- Selskapskontroll

Regnskapsrevisjon

Det ble foretatt en kontroll på rammeavtaler i Eide kommune høst 2016. Innkjøpet som ble kontrollert, var kjøp av vaskeritjenester. Rapport over funn ble oversendt kontrollutvalget. Det er ikke skrevet nummerert brev til kontrollutvalget i perioden. Det er ikke avdekt vesentlige feil i halvåret.

De kontroller som er gjennomført hittil, tilsier at regnskapsføringen i Eide kommune er tilfredsstillende. De merknader revisjonen har hatt til regnskapsføringen har blitt fortløpende rapportert og rettet av økonomiavdelingen.

Forvaltningsrevisjon

Det er ikke bestilt noe nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt etter den gamle planen for forvaltningsrevisjon etter at kontrollutvalget behandlet framlagt forvaltningsrevisjonsrapport «Samhandlingsreformen i Eide kommune» den 08.02.2016, sak 04/16. Kontrollutvalget bestilte i møte 18.11.2015, sak 34/15 utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 fra kommunerevisjonen. Kommunerevisjonen har arbeidet med overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon i første halvår. Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 ble behandlet i kontrollutvalget i møte 20.09.2016, sak 24/16 og i kommunestyret 20.10.2016, sak 16/97.

Kontrollutvalget har ennå ikke bestilt forvaltningsrevisjonsprosjekt i henhold til denne planen.

Forvaltningsrevisjon er utført i henhold til plan.

Revisjon av internkontroll

Det er i høst oppstartet et arbeid med rutinekartlegging av internkontroll innenfor de ulike områdene i regnskapet. Dette arbeidet fortsetter i 2017.

Selskapskontroll

Det er ikke gjennomført selskapskontroller i 2016. Dette er samsvar med planen. Kontrollutvalget bestilte i møte 18.11.2015, sak 35/15 plan for selskapskontroll 2016-2019 fra kommunerevisjonen. Kommunerevisjonen har arbeidet med overordnet analyse og plan for selskapskontroll i første halvår. Plan for selskapskontroll 2016-2019 ble behandlet i kontrollutvalget i møte 20.09.2016, sak 25/16 og i kommunestyret 20.10.2016, sak 16/98.

Revisjonen er utført i henhold til plan.

Misligheter

Det er ikke avdekket misligheter i rapporteringsperioden.

Revisjonsenheten

Møre og Romsdal Revisjon IKS ble etablert ved vedtak i representantskapet 14.11.2016. Selskapet ble registrert i Brønnøysundregisteret 2.1.2017. Dato for virksomhetsoverdragelse er usikker. Det arbeides for at dette kan skje fra 1.2.2017. Det er fra 1.1.2017 ansatt ekstern konstituert daglig leder i MRR IKS. Dette betyr at det samlet sett er mer ressurser til å sikre etableringen av selskapet.

Ansatte i fylkesrevisjonen og ansatt hos KOMREV2 ble samlokalisering i Julsundvegen 47 A 1.8.2016. Dette ble gjennomført som del av prosessen med å etablere MRR IKS.

Budsjettet for MRR IKS la til grunn at personellressurser fra andre enheter skulle bistå kommunene i KOMREV2. En stilling har blant annet derfor blitt holdt vakant i påvente av etableringen av nytt selskap.

Konsekvensen har blitt merarbeid for de ansatte, og at noen oppgaver har blitt utsatt. Ansatte fra Distriktsrevisjon Nordmøre skal delta i arbeidet med revisjon for kommunene i KOMREV2 fra 1.1.2017.

Anny Sønderland har siden 1.7.2016 vært konstituert som daglig leder i KOMREV2.

Det ble gjennomført kvalitetskontroll i revisjonsenheten fra Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) høsten 2016. Kvalitetskontrollkomiteen har i møte den 21.11.2016 behandlet kontrollrapport. KOMREV2 har fått godkjent både på regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, men med merknader. Komiteen legger til grunn at virksomheten iverksetter forbedringstiltak på de områdene som har fått merknader og revisjonen melder at de har iverksatt forbedringstiltak på disse områdene.

Nå er denne virksomheten under avvikling, slik at merknadene evt. må hensyntas i det nye selskapet.

Konklusjonen er at revisjonsenheten drives i hovedsak i henhold til planene som er lagt for virksomheten. På grunn av utsatt etablering av Møre og Romsdal Revisjon IKS er det gjort noen tilpasninger. Forutsetningen om bidrag fra de andre revisjonsenhetene som inngår i MRR IKS er nå på plass, og det er lagt til rette for snarlig etablering av nytt større revisjonsselskap.

Sveinung Talberg
rådgiver

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Telefon: 917 08 199 - direkte
E-post: Einar.Andersen@molde.kommune.no
Organisasjonsnr.: 976 663 268

Kontrollutvalget for Eide kommune
v/ Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr: 1551	
Dato: 25 JAN 2017	
Saks og Arkivnr: 1551	Leptonr: 021/17
Arkivkode: 216	Gradering:

Deres referanse:

Vår referanse:
Einar Andersen

Arkivkode:
R 29/16

Sted/dato
Molde, 24. januar 2017

Revisjonsrapport andre halvår 2016 – Eide kommune

Revisjonen rapporterer til kontrollutvalget om status per 30. juni og 31. desember. Utvalget orienteres på et overordnet nivå om resultatet og status av utført revisjon. Det rapporteres i forhold til vedtatte planer for regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, videre omtales misligheter og status og planer for revisjonsenheten. I tillegg til planene vises det til rammene for revisjonen som ligger i engasjementsavtalen og uavhengighetserklæring.

De siste årene har det pågått et arbeid med å slå sammen Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal (KOMREV2) med fylkesrevisjonen og Distriktsrevisjon Nordmøre IKS. Dette arbeidet har krevd mer arbeid og tatt lengre tid enn forventet. KOMREV2 er ansvarlig for revisjon av Eide kommune fram til Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRR IKS) overtar oppdraget. I forbindelse med planlegging av overgang til nytt selskap er det foretatt noen justeringer av hvilke personer som skal arbeide med regnskapsrevisjon i de ulike kommunene. Dette i samsvar med forutsetninger i det nye selskapet.

Revisjonsoppgaver ble i 2016 gjennomført av KOMREV2. Selskapet har andre halvår 2016 vært bemannet med tre regnskapsrevisorer og to forvaltningsrevisorer. I tillegg er det avtalt at regnskapsrevisorer fra de andre enhetene som skal inngå i MRR IKS, skal bistå.

Regnskapsrevisjon

Planleggingen av revisjonen av regnskapet for 2016 er gjennomført og ble lagt fram for kontrollutvalget til orientering i møte 20.9.2016 (sak 28/16), med forbehold om endringer som følge av etablering av MRR IKS.

Møte med rådmann inngår normalt som del av planlegging av revisjonsåret. Møtet som var planlagt avholdt høsten 2016 ble utsatt, fordi det var ønskelig å vente til nytt selskap var etablert. Da dette har tatt lengre tid enn planlagt, ble møte gjennomført i januar 2017.

Regnskapsrevisjon prioriterer valg av revisjonshandlinger ut i fra kjennskap til kommunen, risikovurderinger som er gjort, og moment tatt inn i revisjonsplan 2016.

Det ble foretatt en kontroll på rammeavtaler i Eide kommune høst 2016. Innkjøpet som ble kontrollert, var kjøp av vaskeritjenester. Rapport over funn ble oversendt kontrollutvalget. Det er i høst oppstartet et arbeid med rutinekartlegging av internkontroll innenfor de ulike områdene i regnskapet. Dette arbeidet fortsetter i 2017.

Attestasjonsoppgaver som kommer inn, blir utført fortløpende.
Det er ikke skrevet nummerert brev til kontrollutvalget i perioden.
Det er ikke avdekt vesentlige feil i halvåret.

- ✓ Konklusjon: De kontroller som er gjennomført hittil, tilsier at regnskapsføringen i Eide kommune er tilfredsstillende. De merknader revisjonen har hatt til regnskapsføringen har blitt fortløpende rapportert og rettet av økonomiavdelingen.

Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget bestilte i møte 18.11.2015 overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon for 2016 til 2019. Kommunerevisjonen har i 2016 utarbeidet overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon for de ni kommunene i kommunerevisjonsdistriktet. Dette arbeidet har hatt prioritet i 2016. Kontrollutvalget behandlet plan for forvaltningsrevisjon i møte 20.9.2016 (sak 24/2016), og Eide kommunestyre vedtok planen i møte 20.10.2016 (sak 97/2016).

- ✓ Konklusjon: Revisjonen er utført i henhold til plan.

Selskapskontroll

Kontrollutvalget bestilte i møte 18.11.2015 overordnet analyse og plan for selskapskontroll for 2016 til 2019. Kontrollutvalget behandlet plan for selskapskontroll i møte 20.9.2016 (sak 25/2016), og Eide kommunestyre vedtok planen i møte 20.10.2016 (sak 98/2016).

- ✓ Konklusjon: Revisjonen er utført i henhold til plan.

Misligheter

Revisjonen skal undersøke forhold som gjelder påstand om misligheter, og rapportere dette til kontrollutvalget.

- ✓ Konklusjon: Det er ikke avdekket misligheter i rapporteringsperioden.

Revisjonsenheten

MRR IKS ble etablert ved vedtak i representantskapet 14.11.2016. Selskapet ble registrert i Brønnøysundregisteret 2.1.2017. Dato for virksomhetsoverdragelse er usikker. Det arbeides for at dette kan skje fra 1.2.2017. Det er fra 1.1.2017 ansatt ekstern konstituert daglig leder i MRR IKS. Dette betyr at det samlet sett er mer ressurser til å sikre etableringen av selskapet.

Ansatte i fylkesrevisjonen og ansatt hos KOMREV2 ble samlokalisering i Julsundvegen 47 A 1.8.2016. Dette ble gjennomført som del av prosessen med å etablere MRR IKS.

Budsjettet for MRR IKS la til grunn at personellressurser fra andre enheter skulle bistå kommunene i KOMREV2. En stilling har blant annet derfor blitt holdt vakant i påvente av etableringen av nytt selskap.

Dette gjelder i første omgang en stilling som regnskapsrevisor fra 1.7.2015. Stillingen ble lyst ut våren 2016. Maria-Elis Henøen Hustad ble ansatt som regnskapsrevisor, og tiltrådte stillingen 1.9.2016. Da distriktsrevisor Sigmund Harneshaug gikk av med pensjon 1.7.2016, ble så denne stillingen holdt vakant i påvente av etablering av MRR IKS. Konsekvensen har blitt merarbeid for de ansatte, og at noen oppgaver har blitt utsatt. Ansatte fra

Distriktsrevisjon Nordmøre IKS skal delta i arbeidet med revisjon for kommunene i KOMREV2 fra 1.1.2017.

Anny Sønderland har siden 1.7.2016 vært konstituert som daglig leder i KOMREV2.

Det ble gjennomført kvalitetskontroll i revisjonsenheten fra Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) høsten 2016. Kontrollen var knyttet til regnskapsrevisjon i en kommune og gjennomgang av to forvaltningsrevisjonsrapporter. Det ble ikke avdekket vesentlige feil. Det ble gitt noen merknader, og revisjonen har iverksatt forbedringstiltak på disse områdene.

- ✓ Konklusjon: Revisjonsenheten drives i hovedsak i henhold til planene som er lagt for virksomheten. På grunn av utsatt etablering av Møre og Romsdal Revisjon IKS er det gjort noen tilpasninger. Forutsetningen om bidrag fra de andre revisjonsenhetene som inngår i MRR IKS er nå på plass, og det er lagt til rette for snarlig etablering av nytt større revisjonsselskap.

Molde 24.1.2017

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal

Anny Sønderland
Konstituert daglig leder

EIDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017 -1551/01
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 05/17	Kontrollutvalget	07.02.2017

MØTEPLAN FOR 2017

Sekretariatets innstilling

Følgende møteplan for 2017 godkjennes:

Uke	Dato	Møte nr	Saker til behandling
6	07.02.	1/17	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontrollutvalgets årsmelding for 2016 ▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2016 ▪ Møteplan for 2017 ▪ Virksomhetsbesøk hjemmetjenesten
14	03.04.	2/17	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oppfølging av Forvaltningsrevisjonsrapporten «Samhandlingsreformen i Eide kommune»
21	24.05.	3/17	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Økonomirapport 1. tertial 2017 ▪ Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2016 for<ul style="list-style-type: none"> ○ Eide kommune ▪ Revisjonsberetning
37	11.09.	4/17	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2017 ▪ Budsjett for 2018 for kontroll og tilsyn ▪ Revisjonsplan for revisjonsåret 2017 ▪ Bestilling av Forvaltningsrevisjonsprosjekt
48	27.11.	5/17	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Virksomhetsbesøk ▪ Økonomirapport 2. tertial 2017 ▪ Prosjektplan Forvaltningsrevisjonsprosjekt

Kontrollutvalgets leder i samråd med kontrollsekretær gis fullmakt til å foreta endringer av møtedatoer dersom det blir nødvendig.

Saksopplysninger

I henhold til avtalen om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene er det ikke fastsatt en fordeling på antall møter for kontrollutvalgene.

Ut i fra forventet saksmengde ser en det formålstjenlig at det planlegges 5 møter i 2017. Dersom det skulle oppstå situasjoner som tilsier at det allikevel vil være behov for flere møter i løpet av året, vil det bli vurdert i det enkelte tilfelle.

Forslag til møteplan er koordinert med de øvrige kontrollutvalg for å unngå møtekollisjoner, samt Eide kommunes møteplan for politiske møter i 2017.

Møtet for behandling av årsregnskapet til Eide kommune for 2016, er tilpasset behandlingen i formannskapet og kommunestyret.

Oversikt over saker som skal behandles er veiledende og kan endres underveis gjennom året.

Sveinung Talberg
rådgiver

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 06/17	Kontrollutvalget	07.02.2017

OPPFØLGINGSLISTE

Sekretærens innstilling

Følgende saker føres opp på oppfølgingslisten:.....

Saksopplysninger

Intensjonen med oppfølgingslisten er å ha et oppsett av saker og problemstillinger som medlemmene ønsker nærmere utredet eller orientering om.

En slik oppfølgingsliste kan være et nyttig redskap for kontrollutvalget for å holde rede på status for saker man ønsker å følge opp eventuelt å ha til observasjon.

Listen kan fungere som et nyttig planleggingsredskap for aktiviteter som kontrollutvalget ønsker å gjennomføre når forholdene ligger til rette, eksempelvis befaringer.

Kontrollutvalget vedtar selv endringer i listen. Dette innebærer endring i status for den enkelte sak, det vil si følgende alternativ:

- Som nytt punkt
- Endringer i punkt (grunnet orienteringer gitt eller saken behandlet som egen ordinær sak i møte)
- Punktet går ut (saken anses for avsluttet fra kontrollutvalgets side)

Vedlagt følger:

- ajourført oppfølgingsliste pr. 24.01.2017.
- Brev til rådmannen av 9.12.2016 om Lov om offentlige anskaffelser
- Brev fra rådmannen av 19.01.2017 om Lov om offentlige anskaffelser
- Brev til ordfører av 02.12.2016 om kommunereformen
- Brev fra ordfører av 13.12.2016 om kommunereformen

VURDERING

Dersom det er saker utvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i et senere møte, kan disse bli fremmet i møtet for oppføring på oppfølgingslisten.

**KONTROLLUTVALGET I
EIDE KOMMUNE**

SAKSOPPFØLGING

(ajourført pr 24.01.2017)

Saker som er tatt opp:	Dato:	Ansvar:	Merknad:	Status:
KU sak 31/14 25.11.2014		Rev.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrollutvalget bestiller følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt: «Samhandlingsreformen i Eide kommune» 2. Undersøkelsen skal bygge på aktuelle problemstillinger som er skissert i saksframstillingen. 3. Prosjektet bestilles utført hos Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R. Prosjektplan utarbeides og legges fram for kontrollutvalget	Prosjektplan er utarbeidet av Kommunerevisjonsdistrikt 2 den 15.06.2015. Kontrollutvalget gjorde enstemmig vedtak av prosjektplan i sak PS 20/15 den 22.06.2015 Etter tidsplanen i prosjektplanen skal rapporten foreligge til behandling i Kontrollutvalg og kommunestyre i løpet av 2016. 15.01.2016: Foreløpig prosjektrapport fra mottatt fra kommunerevisjonen 27.01.2016: Endelig forvaltningsrevisjonsrapport mottatt fra kommunerevisjonen. 08.02.2016: Kontrollutvalgets vedtak og innstilling til kommunestyret <ol style="list-style-type: none"> 1. Eide kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Samhandlingsreformen i Eide kommune til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens kapittel 1 under oppsummering, samlede vurderinger og anbefalinger. 2. Kommunestyret ber rådmannen om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres. 3. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen en periode på 12 – 18 mnd. 28.04.2016: Behandling i Eide kommunestyre sak PS 16/64. Enstemmig vedtak i tråd med innstillingen. Kontrollutvalget vil følge saken videre til oppfølgingen foreligger fra revisjonen.
Energi og klimaplan i Eide kommune	14.04.11	Adm.	Eide kommunestyre vedtok i møte 25.03.2010, sak 10/11 Energi og klimaplan for Eide kommune. Planen ble vedtatt som egen temaplan som	14.04.11: Kontrollutvalget ønsker å få informasjon om status for den vedtatte planen. Saken føres opp på oppfølgingslisten som nytt punkt. 01.06.11: Rådgiver Håkon Slutaas ga en kort orientering i møtet om de prioriterte tiltak som var i gang. Kontrollutvalget ønsker en skriftlig status-rapport om iverksatte og

			<p>skulle tas inn som kommunedelplan ved rullering av kommuneplan eller energi- og klimaplan.</p>	<p>planlagte tiltak i Energi og klimaplanen i Eide kommune til neste møte.</p> <p>15.09.11: Skriftlig og muntlig orientering gitt i dagens møte. Kontrollutvalget ønsker en årlig statusrapport om Energi- og klimaplanen i Eide kommune.</p> <p>31.10.12: Rådgiver i Naturforvaltning Håkon Slutås orienterte om Energi og klimaplanen i Eide kommune, supplert av kommunalsjef Sverre Hovland. Slutås delte ut en statusrapport med oversikt over mål og tiltak i klimaplanarbeidet i kommunen. Kontrollutvalget ønsker saken fortsatt under observasjon og vil be om en ny statusrapport høsten 2013.</p> <p>19.11.13: Enhetsleder John Olav Gautvik orienterte og delte ut en statusrapport med oversikt over måloppnåelse i Energi og klimaplan for Eide kommune og redegjorde for det enkelte punkt. Kontrollutvalget ønsker saken fortsatt under observasjon og vil be om en ny statusrapport høsten 2014.</p> <p>05.03.14: Teknisk sjef og rådmann orienterte. Det kan se ut som Energi og klimaplanen i Eide kommune er noe ambisiøs i forhold til kapasitet. Planen vil derfor bli justert. Kontrollutvalget avventer ny statusrapport til høsten.</p> <p>15.10.14: Teknisk sjef orienterte. Planen er ikke justert, men de har oversikt over status. Teknisk sjef overleverte til kontrollutvalgs-sekretariatet en rapport over status pr. 14.10.2014 for oppnåelse av mål i Energi og Klimaplan for Eide kommune. Kontrollutvalget ønsker å følge opp saken videre og vil ha en ny statusrapport høsten 2015.</p> <p>10.09.15: Teknisk sjef Jon Olav Gautvik orienterte. Planen er ikke justert siden forrige statusrapport til kontrollutvalget i oktober 2014. Kontrollutvalget konkluderte nå med at de ønsker å orientere kommunestyret om utviklingen i saken og ber sekretæren lage et utkast til et brev som skal oversendes til kommune-styret. Saken følges videre.</p> <p>18.11.15: Brev fra kontrollutvalget, datert 22.09.2015 er sendt til kommunestyret og lagt fram som referatsak, RS 15/16 i kommunestyrets møte 29.10.2015. I kommunestyret ble det stilt spørsmål om rådmannen ville følge opp saken. Rådmannen bekreftet i kommunestyre-møtet at det vil skje en revisjon av tidligere plan, og det vil bli fremmet ny sak.</p> <p>27.04.2016: Rådmannen orienterte i møtet om at det ikke har skjedd noe i denne saken, men at kommunen må lage en planstrategi som sier noe om hvilke planer som skal prioriteres.</p> <p>15.12.2016: Kommunestyret vedtok i sak 16/128 kommunal planstrategi i Eide kommune 2016-2019.</p>
--	--	--	---	---

				<p>Begrepet planstrategi ble første gang innført ved revidering av plan- og bygningsloven i 2008. I §10-1 er kravet til hjemlet og lyder som følgende: <i>Kommunestyret skal minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.</i></p> <p>Kommunal planstrategi er ikke en plan, men et hjelpemiddel for å kunne prioritere kommunens samlede planbehov i perioden. Eksisterende planer skal evalueres, om det er behov for revidering og om det er behov for nye planer. Gjennom evalueringen skal det også gå fram om det er behov for å revidere hele eller deler av gjeldende kommuneplan.</p> <p>Kontrollutvalget vil følge saken videre til ny planer foreligger.</p>
Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage i Eide kommune»	05.03.14	Rev./adm.	<p>Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i møte 14.05.2013 i sak 13/13. Saken ble oversendt til kommunestyret som behandlet den i møte 30.05.2013 i k-sak 13/38. Oppfølging av rapporten vil ventelig skje i løpet av høsten 2014.</p>	<p>03.03.15: Oppfølging av forvaltningsrevisjons-rapporten behandlet i dagens møte. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering til høsten 2015 vedr. punktet om «forsvarlig saksbehandlingstid». Videre ønsker utvalget en orientering i 1. halvår 2016 om de øvrige tiltak kommunen planlegger å iverksette.</p> <p>10.09.15: Fagsjef Henny M. Turøy orienterte. Eide kommune har ikke klart å redusere saksbehandlingstiden for søknader om spesialpedagogiske tiltak i forhold til situasjonen som det ble redegjort for i mars 2015. Turøy har ikke oppfattet at brukerne opplever saksbehandlingen og saksbehandlingstiden som uforsvarlig. Se nærmere redegjørelse i protokoll for orienteringssak OS 15/15 fra dagens møte.</p> <p>Kontrollutvalget avventer ny orientering om dette punktet og øvrige tiltak som skal iverksettes i løpet av 1. halvår 2016, jfr. statusrapport pr. 03.03.2015.</p> <p>27.04.2016: Oppvekstsjef Turøy orienterte om at det ikke hadde skjedd noe nytt i saken, men at det forelå planer for hva som skal prioriteres. En vil satse på forebygging, veiledning og rådgivning til foreldre for dermed å unngå at det kommer mange nye saker og dermed kan også saksbehandlingstiden gå ned. Det er etablert et nettverk med 3 kommuner (Eide, Fræna og Gjemnes) på området der en skal se på bemanningstetthet, kompetanse og veiledning. Barnehageområdet har ikke kommet like langt som skoleområdet på å analysere og komme med forslag til endringer.</p>

				<p>22.11.2016: Kontrollutvalget fikk en grundig redegjørelse av fagsjef oppvekst om oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage i Eide kommune». Redegjørelsen inneholdt en liste med 20 punkter som en arbeider med. Utfordringene er at det i skolene i Eide er mange barn som trenger ekstra ressurser. I barnehagene ønsker en seg flere personalressurser for å komme inn i en tidlig fase i forhold til barn med ekstra behov. I skolen ser en at det meldes inn tiltak til PPT der det i 30 % av tilfellene ikke ender ut i vedtak.</p> <p>Kontrollutvalget vil følge saken videre med orientering fra administrasjonen.</p>
PS 05/16 REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015	08.02.16	Rev./sekr	<p>I revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2.halvår 2015 beskrives det at det i rapportens del under innkjøpsområdet er anmerket at det for vaskeritjenestene ikke forelå innkjøpsavtale, men at det ble brukt fast leverandør.</p> <p>Økonomiansvarlig for Eide kommune er forespurt om det finnes rutiner for innkjøp utenfor avtale.</p>	<p>08.02.16: Kontrollutvalget ønsket at revisjonen fulgte videre opp innkjøpsområdet. Kontrollutvalget ber revisjonen undersøke bruken av rammeavtaler og innkjøpsrutiner. Kontrollutvalget ber om at dette blir kommentert i revisjonens rapport for 1.halvår 2016.</p> <p>27.04.16: Rådmannen orienterte om kommunens praksis og at det er inngått rammeavtaler på en rekke områder innenfor innkjøpsamarbeidet «Orkide» der kommunen er med.</p> <p>10.11.16: Brev fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal, der revisjonen konkluderer med at vaskeritjenestene(vask av tøy) etter avtaleinngåelse i 2004 ikke har vært lagt ut på anbud. Dette er etter revisors vurdering brudd på lov om offentlige anskaffelser.</p> <p>22.11.16: Kontrollutvalget fikk en redegjørelse av kommunalsjef Sverre Hovland angående manglende utlysning av vaskeritjenester på anbud. Eide kommune innrømmet å ikke ha fulgt Lov om offentlige anskaffelser, selv om det muligens kan foreligge et unntak for anbud på dette området der en kjøper tjenesten fra en vernet bedrift med arbeidstilpasning (Unika AS). Kommunalsjefen opplyste at kommunen på flere andre områder ikke følger Lov om offentlige anskaffelser ved at en ikke har lyst ut vare- og tjenestekjøp på anbud. Kontrollutvalget ønsker å følge opp denne saken videre med spørsmål til kommunen.</p>

			<p>sin sjekkliste og ber kommunen bruke denne for å sikre at viktige temaer blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte. Kontrollutvalget vil selv bruke denne sjekklisten for å ivareta sin «påse-oppgave» fremover.</p>	<p>behandling i desember 2016?</p> <p>2. Hvilke bindinger for den enkelte kommune legges i denne planen?</p> <p>3. Fellesnemnda har ikke formell status før Stortinget har vedtatt kommunereformen sommeren 2017. Da kan de heller ikke gjøre formelle vedtak før den tid. Hva menes i intensjonsavtalen med at "nye investeringsprosjekt" skal behandles av Fellesnemnda og når? Hvilke økonomiplaner?</p> <p>13.12.2016: Ordfører har i epost av 13.12.2016 svart på spørsmålene. Interimfellesnemnda har hatt møter 29.11.2016, 20.12.2016 og 17.01.2017.</p>
<p>KU sak 33/16 22.11.2016</p>	<p>22.11.16</p>	<p>Rev.</p>	<p>Driftsrapport 2.tertial 2016. Sekretæren viste til brev fra kontrollutvalget til revisjonen datert 12.10.2016 om 2 spørsmål knyttet til usikkerhet knyttet til pensjonsutgifter referert i driftsrapport for 2.tertial 2016. Kontrollutvalget har ikke fått svar på spørsmålene, men revisjonen var til stede og redegjorde muntlig i møtet. Revisjonen har sett litt på spørsmålene, men har ikke avklarende svar. Revisjonen anbefalte at spørsmålene rettes til pensjonsleverandøren.</p>	<p>07.02.2016: Rådmannen vil redegjøre nærmere og forklare om forholdene i møtet.</p>

				<p>9.12.2016: Kontrollutvalget har i brev til rådmannen stilt en rekke spørsmål ang. hvordan kommunen følger opp Lov om offentlige anskaffelser. Svar er mottatt</p> <p>19.01.2017: Svar er mottatt fra rådmannen.</p> <p>Kontrollutvalget vil følge saken videre.</p>
<p>KU sak 34/16 22.11.2016</p>	22.11.16	Sekr.	<p>Kommunestyret i Fræna vedtok i sak PS 61/2016 den 13.06.2016 å tilrå at en danner ny kommune i fellesskap med Eide på bakgrunn av intensjonsavtalene og resultat fra høringene.</p> <p>Kommunestyret i Eide vedtok i sak PS 16/82 den 16.06.2016 å danne ny kommune sammen med Fræna kommune.</p> <p>Kontrollutvalget har en tilsynsfunksjon på vegne av kommunestyret og skal påse at prosessene blir ivaretatt og at risikoområder og sentrale spørsmål blir drøftet og gjennomført.</p> <p>Kontrollutvalget ønsker å følge prosessene frem mot sammenslåing og setter saken på oppfølgingslisten og vil ha en redegjørelse fra rådmannen i hvert møte.</p> <p>Kontrollutvalget viser også til NKRF</p>	<p>22.11.2016: Ordføreren var til stede og redegjorde for status så langt. Den 29. november 2016 møtes interimfellesnemnda til det første ordinære møtet. Dette møtet vil finne sted på kommunehuset i Eide. Da skal nemnda konstituere seg, og velge leder, nestleder, arbeidsutvalg og sekretariat. Dessuten skal nemnda beslutte faste møtetidspunkt og prioritere de viktigste arbeidsoppgavene nemnda skal ta tak i. Nemnda skal også gjøre vedtak om tilsetting av prosjektleder, og avgjøre om denne skal være rådmann i den nye kommunen. Alle vedtak i interimfellesnemnda må opp til behandling i det enkelte kommunestyre frem til den endelige beslutning om kommunereformen i Stortinget. Det ble fra sekretæren spurt om hvordan en hadde tenkt å bokføre og vise utgifter og inntekter i prosessen frem mot kommunesammenslåing. Ordføreren svarte at dette var ett av temaene som en måtte ta stilling til i interimfellesnemnda. Dette er viktig når kommunen nå skal motta ca. 20 mill. kr i kommunereformmidler fra staten. Fra Willy Farstad ble det spurt om hvordan kommunene skulle håndtere behov for og vedtak om investeringer i perioden frem til sammenslåing. Dette var et område som er regulert i intensjonsavtalen sa ordfører. Ordføreren presiserte at informasjon internt og ut til innbyggerne er svært viktig i denne fasen og videre fremover.</p> <p>02.12.2016: På bakgrunn av vedtaket sendte kontrollutvalget et brev til ordføreren den 02.12.2016:</p> <p>Kontrollutvalget har følgende spørsmål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvem skal behandle og vedta økonomiplan for 2017-2020 som legges fram for

Kontrollutvalget i Eide kommune

Sekretariatet:
Telefon: 71 11 14 52 - direkte
Telefon: 71 11 10 00 - sentralbord
Telefaks: 71 11 10 28
Mobil: 99160260
E-post: sveinung.talberg@molde.kommune.no

Eide kommune
v/rådmann

Deres referanse:

Vår referanse:
2016-362/STA

Arkivkode:
1551-033

Sted/dato
Molde, 09.12.2016

OPPFØLGING AV LOV OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Under sak PS 36/16 i kontrollutvalget i Eide den 22.11.2016 behandlet utvalget en oppfølging av revisjonsrapport for 2.halvår 2015 om manglende avtale på vaskeritjenester i Eide kommune. Kontrollutvalget mottok et brev fra kommunerevisjonen datert 10.11.2016 som bekreftet dette. Under møtet i kontrollutvalget 22.11.2016 redegjorde kommunalsjef Sverre Hovland om at dette sannsynlig var et brudd på Lov om offentlige anskaffelser. Kommunalsjefen opplyste at kommunen på flere andre områder ikke følger Lov om offentlige anskaffelser ved at en ikke har lyst ut vare- og tjenestekjøp på anbud. Kontrollutvalget ønsker å følge opp denne saken videre med spørsmål til kommunen.

Eide kommune er pålagt å følge Lov om offentlige anskaffelser. I den anledning ønsker kontrollutvalget å undersøke i hvilken grad Eide kommune følger disse reglene.

På denne bakgrunn har kontrollutvalget i Eide følgende spørsmål en ønsker svar på:

1. Hvilke avtaler og rammeavtaler har Eide kommune inngått?
  - 1.1 Type avtale.
  - 1.2 Avtaleområde
  - 1.3 Omfang
  - 1.4 Varighet
2. Hvilke områder foreligger det ikke avtale på?
3. Hvorfor er det ikke inngått avtaler på disse områdene?
4. På hvilke områder har Eide kommune egne ansatte (og utstyr) som erstatter eksternt tjenestekjøp, og i hvilke investeringsprosjekt og vedlikeholdsoppdrag er dette benyttet?
5. På hvilke områder er det foretatt direktekjøp uten anbudskonkurranse?

En ber om svar innen 15.1.2017 slik at dette kan tas med til kontrollutvalgets møte
07.02.2017.

Kontrollutvalget i Eide,
09.12.2016

Kåre Vevang (sign.)
Leder

Kopi: Kommunerevisjon

Eide kommune

Rådmannen

Molde Kommune - Talberg, Sveinung

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal			
Kommunenr:	1551		
Dato:	23 JAN 2017		
Saks og Arkivnr:	1551	Løpnr:	015/17
Arkivkode:	033	Gradering:	

Deres ref:

Vår ref
2017/62-2

Saksbehandler
Ole Bjørn Moen

Dato
19.01.2017

Oppfølging av Lov om offentlige anskaffelser i Eide kommune

Eide kommune viser til skriv av 9.12.2016, der det ble stilt en del spørsmål til rådmannen i fem punkter. Det ble bedt om tilsvar innen 15.1.2017. Rådmannen beklager at fristen er oversittet.

Eide kommune er selvsagt pålagt å følge Lov om offentlige anskaffelser. Kontrollutvalget i Eide ønsker å undersøke i hvilken gra Eide kommune følger disse reglene. Eide kommune er medlem i Nordmøre Interkommunale Innkjøpsordning. (NII).

Spørsmål 1:

Gå inn på NII.as og velg Eide kommune, så finner en alle 20 rammeavtalene Eide kommune har i NII, type avtaler, avtaleområde, omfang og varighet.

Spørsmål 2:

Styret i NII prioriterer årlig hvilke NYE konkurranser en har kapasitet til, i tillegg til å følge opp og fornye gamle avtaler.

Prioritering av konkurranser.

Følgende prioritering var gjort fra forrige styremøte i NII: (ref. sak 04/16):

1. Rammeavtale kontormøbler (påbegynt)
2. Rammeavtale advokattjenester
3. Rammeavtale lys og lyskilder
4. Rammeavtale formingsmateriell
5. Strømvavtale
6. Verktøy og arbeidsklær

Følgende ble tatt opp i styremøte i NII 05.- 06.oktober 2016

1. Advokattjenester nedprioriteres da nytt regelverk fører til at advokatbistand ifm rettsaker unntas fra lov om offentlige anskaffelser.

Postadresse

, 6490 Eide

E-post:

postmottak@eide.kommune.no

Besøksadresse

Rådhuset

www.eide.kommune.no

Telefon

712 99 100

Telefaks

712 99 101

Bank

3932.05.01257

Org.nr

945685263

2. Smøla ønsket å forhøre seg om det er flere kommuner som har behov for rammeavtaler på vikartjenester og ev. om dette kan prioriteres.

Styret bestemte at dette ikke ville bli en prioritet da det ikke er nok kommuner med samme behov, jf. Vedtektene

3. Myndighetene har satt krav til at alle kommuner skal ha KGV (konkurrans-gjennomførings-verktøy) innen juni 2018.

Styret ble enig om at dette er en anskaffelse som må få nødvendig prioritet slik at NII kan anskaffe dette på vegne av medlemskommunene. Anskaffelsen bør prioriteres når 2018 nærmer seg.

4. Det skal, i samarbeid med IKT orkidé, anskaffes kontorstøtteprogram (arkiv system) for kommunene. Det er ønskelig at NII gir nødvendig prioritet for å støtte dette.

5. Drivstoff og fyringsolje avtalen gjennom MRfylke og FylkeNord blir ikke realisert. Det betyr at NII ev. må ut med egen anbuds konkurranse på dette. Dagens avtaler med Shell og Statoil er forlenget ut året.

Styret har bedt innkjøpsrådgiver om å få et bedre beslutningsgrunnlag for å kunne avgjøre om dette er en konkurranse en skal prioritere eller ikke.

6. Nytt regelverk for offentlige anskaffelser trer i kraft 2017. Det er ønskelig at innkjøpstjenesten arrangerer kurs innen året er omme.

Etter diskusjon kom styret frem til følgende prioriteringsplan for fremtidige konkurranser. (Fra oktober 2016)

1. Fullføre kontormøbler
2. Kontorstøtteprogram – Ny anbudsrunde for dokumenthåndteringssystem.
3. Arbeidsklær
4. Strømvaktale
5. Forming
6. Lys og lyskilder.
7. Verktøy
8. KGV (fra 2018)
9. Advokattjenester

Drivstoff og fyringsolje vil bli vurdert når beslutningsgrunnlaget er fremskaffet.

ALTSÅ en har f.eks. ikke inngått rammeavtaler på pkt. 3 – 9

Spørsmål 3

Det på grunn av manglende kapasitet ved NII.

Spørsmål 4

Eide kommune har ikke egne ansatte som spesifikt har innkjøp som ansvarsområde. Det vil være vedtatte investeringsprosjekt som kan kjøres i egenregi av Vaktmesterteamet i kommunen. Eksempel på en slik løsning er ferdigmontering av skolepaviljongen ved Eide barneskole.

Eide kommune
v/ ordfører

Deres referanse:

Vår referanse:
2016-356/STA

Arkivkode:
1551-026

Sted/dato
Molde, 02.12.2016

SPØRSMÅL KNYTTET TIL PUNKT 10 I INTENSJONSAVTALEN I KOMMUNEREFORMEN MELLOM FRÆNA OG EIDE

Kontrollutvalget i Eide behandlet i sak PS 34/16 den 22.11.16 Kommunereformen -status og videre prosess. Ordføreren orienterte. Det ble reist spørsmål om hvordan Fræna og Eide sine vedtak om investeringer frem mot kommunesammenslåingen skulle håndteres. Var dette "fritt fram" for den enkelte kommune eller måtte investeringene samkjøres? Ordføreren svarte at dette var opp Fellesnemnda å håndtere fram mot sammenslåingen. Når kontrollutvalget leser den inngåtte intensjonsavtalen blir en i tvil om hva som menes.

Del 10. Kommuneøkonomi – håndtering av formue, gjeld, eiendomsskatt og nøkkeltall.

Vedtatte investeringer i økonomiplanperioden 2016-2019 legges til grunn. Nye investeringsprosjekt skal avgjøres av Fellesnemnda.

Kontrollutvalget har følgende spørsmål:

1. Hvem skal behandle og vedta økonomiplan for 2017-2020 som legges fram for behandling i desember 2016?
2. Hvilke bindinger for den enkelte kommune legges i denne planen?
3. Fellesnemnda har ikke formell status før Stortinget har vedtatt kommunereformen sommeren 2017. Da kan de heller ikke gjøre formelle vedtak før den tid. Hva menes i intensjonsavtalen med at "nye investeringsprosjekt" skal behandles av Fellesnemnda og når? Hvilke økonomiplaner?

4. Hva menes med nye investeringer eller vedtatte investeringer? Er det vedtatte prosjekt som er "vedtatte investeringer"? Hva med vedtatte investeringer som går over flere år og strekker seg inn i ny økonomiplanperiode (2017-2020)? Hvordan skal intensjonsavtalen tolkes på dette området?

Kontrollutvalget i Eide

Kåre Vevang (s)
leder

Sveinung Talberg (s)
rådgiver

Kopi:
Rådmann
Revisjon

Talberg, Sveinung

Fra: Egil Strand <egil.karstein.strand@eide.kommune.no>
Sendt: 13. desember 2016 14:43
Til: Talberg, Sveinung
Emne: Spørsmål ref.2016-356/STA
Vedlegg: Skannet på en flerfunksjonsmaskin fra Xerox.pdf

Med vennlig hilsen
Egil Strand
Ordfører
Eide kommune
egil.strand@eide.kommune.no

Mob: +4797688022 | Tlf.: +4771299112 | Adr.: Rådhuset, 6490 EIDE Hjemmeside | Om Eide kommune

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Xerox7220@eide.kommune.no [mailto:Xerox7220@eide.kommune.no]
Sendt: 13. desember 2016 13:53
Til: Egil Strand
Emne: Skannet på en flerfunksjonsmaskin fra Xerox

Åpne det vedlagte dokumentet. Det ble skannet og sendt til deg ved hjelp av en flerfunksjonsmaskin fra Xerox.

Filtype til vedlegg: pdf, Flersiders

Plassering av flerfunksjonsmaskin:
Enhetsnavn: 51PR-RAD-Kopi

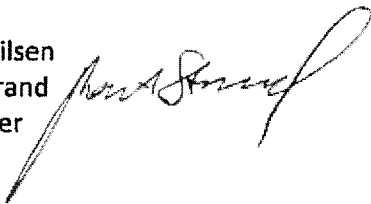
Hvis du vil ha mer informasjon om Xerox-produkter og -løsninger, går du til <http://www.xerox.com>.

Til Kontrollutvalget i Eide kommune

Spørsmål knyttet til punkt 10 i intensjonsavtalen i kommunereformen mellom Fræna og Eide.

1. Det er det enkelte kommunestyre som behandler og vedtar økonomiplan 2017-2020.
2. I følge intensjonsavtalen skal nye investeringsprosjekt avgjøres av fellesnemnda. Det vil bli en vurdering av hvilke investeringer og størrelsen på disse som skal behandles i fellesnemnda. Formålet med behandlingen er å unngå investeringer i den enkelte kommune som med fordel kan utføres sammen for å unngå overinvesteringer. Fellesnemnda kan ikke legge noen bindinger for den enkelte kommune men vil være det forumet som kan diskutere og spille inn saker til det enkelte kommunestyret der vi har felles interesse for den nye kommunen.
3. Fellesnemnda skal legge fram og vedta budsjett høsten 2019 for ny kommune 2020.
4. Viser til pkt. 2 men det er tenkt nye investeringer altså nye tiltak som ikke står i gjeldende økonomiplan 2016-2019. Intensjonen må være å gjøre kloke avgjørelser som gir best mulig utgangspunkt for ny kommune.

Med hilsen
Egil Strand
ordfører

EIDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1551/01
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 07/17	Kontrollutvalget	07.02.2017

EVENTUELT

1. NKRF's kontrollutvalgskonferanse 2017 – orientering og referat fra deltakerne i kontrollutvalget. Det er ønskelig med en erfaringsutveksling fra deltakerne.

2. Forespørsel om økonomireglement og rapportering

Kontrollutvalget i Eide behandlet driftsrapport for 2.tertial 2016 i sak PS 33/16 i møte 22.11.16. Der ble det reist spørsmål om antall enheter i "økonomirapport enhetene". Det rapporteres på i alt 21 "enheter". I økonomireglementet for Eide kommune, revidert i sak 13/15 den 4.4.2013 i kommunestyret, går det fram under del 1. Innledning at Eide kommune er organisert etter to-nivåmodellen med følgende rammeområder: (17 rammeområder). Endring i antall enheter vedtas av kommunestyret. Definisjon av hva en enhet er går fram av del 2. Definisjoner.

En ser i driftsrapporten at det er splittet opp mer enn det økonomireglementet sier på området og en finner også andre benevnelser i driftsrapporten på enheter enn det økonomireglementet tilsier.

Lyngstad og Vevang skoler og Lyngstad og Vevang barnehager rapporterer hver for seg i driftsrapporten, mens det i økonomireglementet står at det er Lyngstad oppvekstsenter (skole og barnehage) og Vevang oppvekstsenter det skal rapporteres på. Det er i saken om økonomireglementet 4.4.2013 vedtatt at Lyngstad skole og Vevang skole skal ha felles administrativ ledelse og Lyngstad barnehage og Vevang barnehage skal ha felles administrativ ledelse. Kontrollutvalget oppfatter ikke dette som at det skal være en endring enhet i økonomireglementet slik det framkommer i driftsrapporten.

Brev er sendt rådmannen 2.12.2016 om dette(vedlegg).

Svar foreligger i brev av 7.12.2016 (Vedlegg):

Rådmannen på peker at det er spesifikt Lyngstad/Vevang skoler som egen enhet og Lyngstad/Vevang barnehager som egen enhet, Kontrollutvalget ønsker forklaring på.

Før 2013 var disse enhetene organisert som Oppvekstsenter. Et Oppvekstsenter består av en skole og en barnehage med felles leder. Eide kommune hadde Lyngstad Oppvekstsenter og Vevang Oppvekstsenter.

Eide kommunestyre gjorde den 28.2.2013 følgende vedtak:

Vedtak(20 mot 1):

Eide kommunestyre vedtar ny administrativ ledelse ved Lyngstad og Vevang oppvekstsenter fra 1.august 2013.

100 % enhetsleder området Lyngstad og Vevang barnehage lyses ut eksternt.

*100 % enhetsleder området Lyngstad og Vevang skole lyses ut eksternt.
Det tilsettes 15 % stedfortreder/vikaransvarlig korttidsfravær ved Lyngstad skole
Det tilsettes 15 % stedfortreder/vikaransvarlig korttidsfravær ved Vevang skole.
Ordningen har en prøveperiode på tre år, og skal evalueres innen 30.juni 2016.*

Rådmannen mener at dette vedtaket medførte et opphør av Oppvekstsenter som organisasjonsform, da det ikke lenger var en leder for skole og barnehage, men en oppsplitting, med felles rektor for skolene og felles styrer for barnehagene. Denne ordningen skulle evalueres etter 3 år.

Denne evalueringen er utført og kommunestyret fikk saken til endelig avgjørelse på augustmøte 2016 i **sak 16.93**.

Behandling i Eide kommunestyre - 31.08.2016. Enstemmig vedtak

Kommunestyret vedtar at nåværende modell for administrativ ledelse ved Vevang og Lyngstad barnehager og skoler videreføres.

Rådmannen får i oppdrag å utrede om det er behov for å ha fungerende stedfortreder.

Eide kommunestyre har vedtatt å innordne budsjettet etter ny organisering der Lyngstad/Vevang skoler er egen enhet og Lyngstad/Vevang barnehager er egen enhet. Rådmannen skal rapportere etter budsjettets innretning. Kommunestyret har vedtatt både 1.tertial og 2.tertial med denne organiseringen av enhetene.

Rådmannen oppfatter vedtakene slik at kommunestyret har godkjent endringene og at økonomireglementet ikke er ajourført på dette punktet. Det tar rådmannen til etterretning og vil revidere reglementet i 2017.

Den 11.12.2016 henvender Birgit Dyrhaug seg til kontrollutvalget (Brev vedlagt). Det går på samme spørsmål som ble reist av kontrollutvalget om Lyngstad/Vevang skoler og barnehage og om dette er en organisatorisk enhet (en for skole og en for barnehage) jf. vedtak om felles administrativ ledelse, eller om det fortsatt skal sees på som to enheter(geografisk). Videre stilles det spørsmål om endringen har skjedd i tråd med lov- og avtaleverk.

Kontrollutvalget har etter sekretæren sitt syn fått svar på spørsmålet om rådmannen sin oppfatning av organiseringen av Lyngstad og Vevang skole og barnehage, men er dette i tråd med vedtaket i kommunestyret?

Kontrollutvalget har etter sekretæren sitt syn ikke fått svar på spørsmålet om hvorfor det rapporteres på et annet oppsett og inndeling i enheter enn det som går fram av økonomireglementet annet enn at rådmannen ser på vedtakene i tertialrapporteringen som en godkjenning av endringene.

Sekretæren ser på henvendelsen fra Birgit Dyrhaug som et innspill i dette spørsmålet.

Vedlegg:

- Brev fra kontrollutvalget til rådmannen, datert 02.12.2016
- Brev fra rådmannen til kontrollutvalget, datert 07.12.2016
- Brev fra Birgit Dyrhaug til kontrollutvalget, datert 11.12.2016
- Utdrag av økonomireglementet til Eide kommune. Økonomireglementet vedtatt i Eide kommunestyre 4.4.2016, sak PS 13/15
- Utdrag fra 2.tertialrapport 2016 i Eide kommune

3. Drøfting av kontrollutvalgets rolle og oppgaver

Reglement for kontrollutvalget i Eide kommune ble vedtatt av kommunestyret den 27.10.2011, sak 11/54 og revidert i sak 15/40 den 27.05.2015. Leder føler et behov for å gå igjennom reglementet i møtet for å drøfte kontrollutvalgets rolle og oppgave.

Vedlegg:

- Reglement for kontrollutvalget i Eide kommune vedtatt av Eide kommunestyre 27.05.2015, sak 15/40.

Sveinung Talberg
rådgiver

Eide kommune
v/rådmannen

Deres referanse:

Vår referanse:
2016-357/STAArkivkode:
1551-210Sted/dato
Molde, 02.12.2016**SPØRSMÅL KNYTTET TIL RAPPORTERINGEN OG ØKONOMIREGLEMENTET**

Kontrollutvalget i Eide behandlet driftsrapport for 2.tertial 2016 i sak PS 33/16 i møte 22.11.16. Der ble det reist spørsmål om antall enheter i "økonomirapport enhetene". Det rapporteres på i alt 21 "enheter". I økonomireglementet for Eide kommune, revidert i sak 13/15 den 4.4.2013 i kommunestyret, går det fram under del 1. Innledning at Eide kommune er organisert etter to-nivåmodellen med følgende rammeområder: (17 rammeområder). Endring i antall enheter vedtas av kommunestyret. Definisjon av hva en enhet er går fram av del 2. Definisjoner.

En ser i driftsrapporten at det er splittet opp mer enn det økonomireglementet sier på området og en finner også andre benevnelser i driftsrapporten på enheter enn det økonomireglementet tilsier.

Lyngstad og Vevang skoler og Lyngstad og Vevang barnehager rapporterer hver for seg i driftsrapporten, mens det i økonomireglementet står at det er Lyngstad oppvekstsenter (skole og barnehage) og Vevang oppvekstsenter det skal rapporteres på. Det er i saken om økonomireglementet 4.4.2013 vedtatt at Lyngstad skole og Vevang skole skal ha felles administrativ ledelse og Lyngstad barnehage og Vevang barnehage skal ha felles administrativ ledelse. Kontrollutvalget oppfatter ikke dette som at det skal være en endring enhet i økonomireglementet slik det framkommer i driftsrapporten.

En ber rådmannen om en redegjørelse.

Kontrollutvalget i Eide

Kåre Vevang (s)
lederSveinung Talberg (s)
rådgiver**Kopi:**
Ordfører
Revisjon

Eide kommune
Rådmannen

Kontrollutvalget ved/ Talberg Sveinung

Deres ref:

Vår ref
2016/1013-18

Saksbehandler
Ole Bjørn Moen

Dato
07.12.2016

Spørsmål til rapporteringen og økonomireglementet - Eide kommune

Jeg viser til skriv av 2.12.2016 fra Kontrollutvalget der det blir reist spørsmål om antall enheter det rapporteres på i tertialen, opp mot gjeldende økonomireglement.

Det er spesifikk Lyngstad/Vevang skoler som egen enhet og Lyngstad/Vevang barnehager som egen enhet, Kontrollutvalget ønsker forklaring på.

Før 2013 var disse enhetene organisert som Oppvekstsenter. Et Oppvekstsenter består av en skole og en barnehage med felles leder. Eide kommune hadde Lyngstad Oppvekstsenter og Vevang Oppvekstsenter.

Eide kommunestyre gjorde den 28.2.2013 følgende vedtak:

Vedtak(20 mot 1):

Eide kommunestyre vedtar ny administrativ ledelse ved Lyngstad og Vevang oppvekstsenter fra 1.august 2013.

100 % enhetsleder området Lyngstad og Vevang barnehage lyses ut eksternt.

100 % enhetsleder området Lyngstad og Vevang skole lyses ut eksternt.

Det tilsettes 15 % stedfortreder/vikaransvarlig korttidsfravær ved Lyngstad skole

Det tilsettes 15 % stedfortreder/vikaransvarlig korttidsfravær ved Vevang skole.

Ordningen har en prøveperiode på tre år, og skal evalueres innen 30.juni 2016.

Dette vedtaket medførte et opphør av Oppvekstsenter som organisasjonsform, da det ikke lenger var en leder for skole og barnehage, men en oppsplitting, med felles rektor for skolene og felles styrer for barnehagene. Denne ordningen skulle evalueres etter 3 år.

Denne evalueringen er utført og kommunestyret fikk saken til endelig avgjørelse på augustmøte 2016 i **sak 16.93**.

Behandling i Eide kommunestyre - 31.08.2016. Enstemmig vedtak

Kommunestyret vedtar at nåværende modell for administrativ ledelse ved Vevang og Lyngstad barnehager og skoler videreføres.

Rådmannen får i oppdrag å utrede om det er behov for å ha fungerende stedfortreder.

Postadresse

, 6490 Eide

E-post:

postmottak@eide.kommune.no

Besøksadresse

Rådhuset

www.eide.kommune.no

Telefon

712 99 100

Telefaks

712 99 101

Bank

3932.05.01257

Org.nr

945685263

Eide kommunestyre har vedtatt å innordne budsjettet etter ny organisering der Lyngstad/Vevang skoler er egen enhet og Lyngstad/Vevang barnehager er egen enhet. Rådmannen skal rapportere etter budsjettets innretning. Kommunestyret har vedtatt både 1.tertial og 2.tertial med denne organiseringen av enhetene.

Rådmannen oppfatter vedtakene slik at kommunestyret har godkjent endringene og at økonomireglementet ikke er ajourført på dette punktet. Det tar rådmannen til etterretning og vil revidere reglementet i 2017.

Med hilsen

Ole Bjørn Moen
rådmann
913 20 288

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Egil Karstein Strand

Melding om sak til Kontrollutvalget i Eide kommune

Vevang 11.12.16

Ber med dette kontrollutvalget om å vurdere innholdet i vedtak og saksgangen ved overgang til områderektor for Lyngstad og Vevang skoler og områdeleder for Lyngstad og Vevang barnehager, og gjennomføringen av vedtaket i årene etterpå.

1. Hva ble vedtatt i sak om administrativ ledelse ved Lyngstad og Vevang oppvekstsenter 28.2.2013?
2. Er skolene sammenslått til en skole, eller har de felles områderektor?
3. Er barnehagene sammenslått til en barnehage, har de felles styrer?
4. Hvis det har skjedd en sammenslåing, er denne gjort i henhold til lov om barnehager, lov om grunnskoler og opplæringslova, samt forvaltningslova og andre lover og forskrifter?
5. Har SU ved de berørte instanser, som ihht lov har uttalerett om alt som vedrør barnehager og skoler, fått informasjon og fått mulighet til å uttale seg?

Bakgrunn for spørsmålene

Lørdag 14.11.16, utlyste kommunen stillingen som rektor ved Lyngstad og Vevang skoler. Imidlertid stod det i teksten at det var Lyngstad/Vevang skole, som var delt i Avdeling Lyngstad og Avdeling Vevang. Det oppfattes av de som leser dette at skolene er sammenslått.

I saklisten til kommunestyret den 15.12.16, står det en sak om valg av medlemmer til SU, til hver enhet i oppvekstsektoren i Eide kommune. Her listes Lyngstad og Vevang barnehager som en enhet, det samme gjelder skolene. Samarbeidsutvalgene på enhetene er allerede valgt, og konstituert, etter innkallelse fra rektor og styrer. Samarbeidsutvalget er i år, som i de foregående år, organisert etter oppvekstsentermodellen, med felles SU for barnehage og skole i oppvekstsentret.

Ove Silseth, tidligere ordfører, bekrefter imidlertid per telefon med undertegnede at oppvekstsentrene aldri ble oppløst, men at de fikk en ny struktur på den administrative ledelsen på tvers av sentrene.

Epost fra FAU Vevang og FAU Lyngstad til rådmann den 25.2.2013, samt i spørrehalvtimen 28.2.13, viser at FAU og dermed også SU ikke har fått tilstrekkelig informasjon om saka. Referat fra møtet mellom administrasjon og FAU Vevang, viser at det var FAU Vevang som ba om møtet i forbindelse med nylig fremlagt regnskap, ikke rådmann som kalte inn for å informere om endring i ledelsesstrukturen.

Rådmann sa i møte 28.2.13 at FAU ikke er drøftingsinstans. Lovverket sier imidlertid at samarbeidsutvalget har uttalerett, men SU har ikke fått informasjon om endring av ledelsesstruktur før etter at den var vedtatt.

Da navnet på enhetene ble endret i budsjettet 2014, sendte FAU inn spørsmål om dette var en organisasjonsendring. Dette fikk vi aldri svar på.

Viser til svar fra fagsjefen på spørsmål om bruk av begrepet «avdeling», sendt til ordfører 21. november 2016. Fagsjef mener at Lyngstad og Vevang skoler er «en juridisk enhet». Jeg finner ikke at vedtaket som gjelder områderektor og områdeleder for bhg hjemler en slik endring fra oppvekstsentrene. .

Da endringen ble gjort, skulle man lyse ut nye stillinger for OMRÅDET Lyngstad og Vevang skoler, ikke ENHETEN Lyngstad og Vevang skole. FAU og SU er ikke sammenslått, imidlertid har skole og barnehage i sin bygd fortsatt med at de har felles FAU og SU, slik man har ved oppvekstsenter. Vevang skole og bhg har felles FAU og SU. Det velges også inn en politisk representant til SU.

Ved enhetsbesøkene høsten 2015, informerte styrer ved Lyngstad og Vevang Barnehager at barnehagen på Lyngstad var del av Lyngstad oppvekstsenter, men hadde en ordning med områdeleder, slik at hun også var leder for Vevang barnehage.

Håper at kontrollutvalget vil gjøre en grundig vurdering av denne saka og hvert enkelt spørsmål.

Med vennlig hilsen

Birgit Dyrhaug

Ps13/15
4.4.13

Økonomireglement

Eide kommune

Vedtatt våren 2013

Innholdsoversikt

1. Innledning.....	3
2. Definisjoner	4
3. Økonomiplan	5
4. Årsbudsjett	5
5. Regnskap og årsavslutning	7
Regnskap	7
Årsavslutning.....	8
Innfordring	9
6. Rapportering	10
Tertialrapportering.....	10
Årsrapport.....	11
7. Fullmakter	11
8. Innkjøp.....	13

1. Innledning

Formål

Økonomireglementet skal angi hvem som har myndighet til å fatte vedtak og ta avgjørelser innenfor arbeidet med økonomi i kommunen. Det er ikke ment som en rutinebeskrivelse for hvordan arbeidsoppgaver skal gjøres. Norsk lov følges i alle sammenhenger og gjelder for alle områder i kommunens økonomiske virksomhet.

Rammebudsjettering

All budsjettering og rapportering skal skje på rammenivå. Kommunestyret vedtar netto driftsramme som hver enhet disponerer og på tiltaksnivå for investeringer.

Administrativ organisering

Eide kommune er organisert etter to-nivåmodellen med følgende rammeområder:

- Politisk styring og kontroll
- Stab/ støtte og administrativ ledelse
- Eide barneskole
- Eide ungdomsskole
- Lyngstad oppvekstsenter
- Vevang oppvekstsenter
- Eide barnehage
- Svanviken barnehage
- PPT
- Furutoppen
- Hjemmetjenesten
- Bo- og habilitering
- Slettatunet
- Barn- og oppvekst
- NAV
- Teknsik
- Kultur

Endring i tallet på enheter vedtas av kommunestyret.

Referatsak

RS 13/7 Uttale om rehabilitering - NFS Molde og omegn - dårligere rehabiliteringstilbud for slagrammede 2011/623-10

RS 13/8 Kontrollutvalget i Eide - protokoll fra møte 4.3.2013 2011/707-23

RS 13/9 Tildeling av skjenkebevillinger i Eide kommune - klage 2012/163-31

PS 13/14 Finansreglement 2013 - Eide kommune 2013/93-3

Rådmannens innstilling

Eide kommunestyre godkjenner Finansreglement 2013.
--

Behandling i Eide formannskap - 14.03.2013

Vedtak (enstemmig):

Eide kommunestyre godkjenner Finansreglement 2013.

Behandling i Eide kommunestyre - 04.04.2013

Vedtak (enstemmig):

Eide kommunestyre godkjenner Finansreglement 2013.

PS 13/15 Økonomireglement 2013 - Eide kommune 2013/93-4

Rådmannens innstilling

Eide kommunestyre godkjenner Økonomireglement 2013.

Behandling i Eide formannskap - 14.03.2013

Vedtak (enstemmig):

Eide kommunestyre godkjenner Økonomireglement 2013.

Behandling i Eide kommunestyre - 04.04.2013

Ingebjørg Eide(V) kom med følgende tilleggsforslag på side 37:

Fra 01.08.13 blir det:

1. *Felles administrativ ledelse – rektor ved Lyngstad skole og Vevang skole*
2. *Felles administrativ ledelse – styrer ved Lyngstad barnehage og Vevang barnehage*

Vedtak: Enstemmig

Jarle Ugelstad Klavenes (Ap) kom med følgende tilleggsforslag:

Kapittel 3. «Økonomiplan» (s 39 i kommunestyrepapirene), under overskrift «Generelt» tillegg i tredje avsnitt første setning.

*«Økonomiplan skal inneholde driftsbudsjett, investeringsbudsjett og **balanse (gjeld og egenkapital)** og skal...»*

Kapittel 4. «Årsbudsjett» (s 39 i kommunestyrepapirene), under overskrift «Generelt» tillegg i andre avsnitt andre setning.

*«...skal inneholde driftsbudsjett, investeringsbudsjett og **balanse (gjeld og egenkapital).**»*

Vedtak: Enstemmig

Vedtak (enstemmig)

Eide kommunestyre godkjenner Økonomireglement 2013 med de endringer som fremkom på møtet.

PS 13/16 Revidert serviceerklæring Eide kommune 2008/920-11

Rådmannens innstilling

Eide kommune godkjenner ny serviceerklæring.
--

Behandling i Komité for helse og omsorg - 11.03.2013

Vedtak(enstemmig):

Eide kommune godkjenner ny serviceerklæring.

Behandling i Eide kommunestyre - 04.04.2013

Ole Helge Nerland (H) kom med følgende tilleggsforslag under punkt 2,8 og 2,9.

- *Her endres det fra «hans» til «hans/ hennes».*

Vedtak: enstemmig

Jarle Ugelstad Klavenes(Ap) kom med følgende tilleggsforslag:

Kapittel 1. «Til deg som pasient» (s 50 i kommunestyrepapirene), underoverskrift «Vi forventer» tillegg i andre kulepunkt.

- *at eventuelle klager rettes til enhetsleder (**Rådmann vil legge fram anonymisert rapport basert på eventuelle klager til Helse og omsorgskomiteen.**)*

Forslaget oversendes rådmannen for videre behandling.

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

Representanten Egil Ekhaugen (AP) fremmet følgende forslag:

- Eide kommunestyre tar saken til orientering
- Kommunestyret ber rådmannen utrede konsekvensene ved økt bemanningstetthet og sommeråpen barnehage til videre behandling i budsjettarbeidet 2017.

Ordfører tok forslaget til Egil Ekhaugen opp til votering. Enstemmig votering.

Vedtak - enstemmig

- Eide kommunestyre tar saken til orientering
- Kommunestyret ber rådmannen utrede konsekvensene ved økt bemanningstetthet og sommeråpen barnehage til videre behandling i budsjettarbeidet 2017.

PS 16/100 Driftsrapport Eide kommune - 2.tertial 2016 2016/1013-14

Rådmannens innstilling

1. Eide kommune godkjenner driftsrapport 2.tertial 2016.   2. Investeringsbudsjettet 2016 økes med kr 300 000. Endringen finansieres ved bruk av lånemidler.

Behandling i Eide formannskap - 06.10.2016

Enstemmig vedtak

- Eide kommune godkjenner driftsrapport 2.tertial 2016.
- Investeringsbudsjettet 2016 økes med kr 300 000. Endringen finansieres ved bruk av lånemidler.

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

Saken ble behandlet etter PS 16/101

Votering over innstillingen. Enstemmig vedtatt.

Vedtak - Enstemmig

- Eide kommune godkjenner driftsrapport 2.tertial 2016.
- Investeringsbudsjettet 2016 økes med kr 300 000. Endringen finansieres ved bruk av lånemidler.

PS 16/101 Finansiering av ombygging av NAV- bygget for 2 ekstra kontorer til lensmannskontor 2016/465-6

Rådmannens innstilling

Eide kommune setter av 300 000 kr for ombygging (2 ekstra kontorer) av lokaler på rådhuset, slik at en samlokalisering av lensmennene i Averøy, Gjemnes og Eide kommune er mulig.

Investeringen finansieres ved bruk av lånemidler. Investeringsbudsjettet blir endret i 2.tertial 2016

Behandling i Eide formannskap - 06.10.2016

Enstemmig vedtak

Eide kommune setter av 300 000 kr for ombygging (2 ekstra kontorer) av lokaler på rådhuset, slik at en samlokalisering av lensmennene i Averøy, Gjemnes og Eide kommune er mulig.

Investeringen finansieres ved bruk av lånemidler. Investeringsbudsjettet blir endret i 2.tertial 2016

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

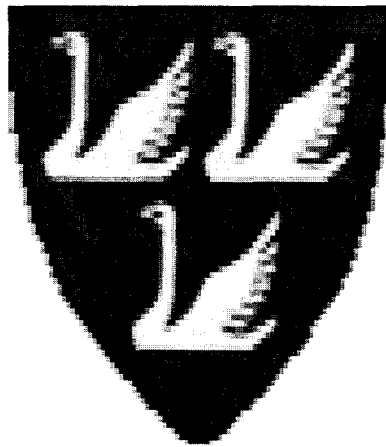
Denne sak ble behandlet før PS 16/100.

Representanten Jarle Ugelstad Klavenes (AP) ber om gruppemøte.

Økonomirapport enhetene

	Regnskap	Periode- budsjett	Forbruk i %	Avvik i NOK	Ramme	Prognose	Forventet resultat
Folkevalgte	1 314 257	1 071 843	122,6 %	242 415	1 674 000	2 074 000	-400 000
Rådmann, IKT og lønn	5 762 076	5 614 539	102,6 %	147 537	11 894 000	12 294 000	-400 000
Service og renhold	3 722 261	3 790 150	98,2 %	-67 889	5 904 000	5 904 000	-
Fellesfunksjoner	2 537 801	2 416 187	105,0 %	121 614	1 775 000	1 975 000	-200 000
Regnskap og skatt	1 591 833	1 539 294	103,4 %	52 538	1 986 000	2 136 000	-150 000
Kontroll og Revisjon	431 775	425 238	101,5 %	6 537	535 000	535 000	-
Fagsjef Oppvekst	2 773 983	3 173 973	87,4 %	-399 989	5 066 000	5 066 000	-
Eide ungdomsskole	11 462 109	11 460 493	100,0 %	1 616	18 265 000	18 265 000	-
Eide barneskole	11 908 791	11 390 909	104,5 %	517 883	18 719 000	19 719 000	-1 000 000
Lyngstad og Vevang skoler	7 923 752	8 280 242	95,7 %	-356 490	12 959 000	12 659 000	300 000
Eide barnehage	5 869 746	5 687 372	103,2 %	182 373	8 896 000	8 896 000	-
Svanviken barnehage	4 888 367	4 780 195	102,3 %	108 172	7 645 000	7 745 000	-100 000
Lyngstad og Vevang barnehager	4 814 218	4 485 752	107,3 %	328 466	7 030 000	7 330 000	-300 000
PPT	1 441 677	1 425 497	101,1 %	16 180	1 213 000	1 213 000	-
Furutoppen	12 100 688	11 052 762	109,5 %	1 047 926	18 834 000	19 634 000	-800 000
Slettatunet	9 040 509	8 889 597	101,7 %	150 912	13 089 000	13 089 000	-
Bo- og habilitering	15 238 803	14 554 511	104,7 %	684 292	17 146 000	20 496 000	-3 350 000
Hjemmetjenesten	6 718 348	5 485 240	122,5 %	1 233 108	8 785 000	9 785 000	-1 000 000
Kultur og familie	14 361 499	14 855 529	96,7 %	-494 030	20 953 000	20 953 000	-
Rus og psykisk helse	937 757	1 371 283	68,4 %	-433 527	1 889 000	1 889 000	-
Teknisk	5 378 664	5 821 534	92,4 %	-442 870	8 733 000	9 033 000	-300 000
SUM	130 218 914	127 572 140	102,1 %	2 646 774	192 990 000	200 690 000	-7 700 000

Reglement for kontrollutvalget

Eide kommune

Vedtatt av Eide kommunestyre 27.10.2011 i k-sak 11/53

Revidert i kommunestyret 27.08.2015 i k-sak 15/40

KONTROLLUTVALGET I EIDE KOMMUNE

1. Kontrollutvalgets formål

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontroll- og tilsynsorgan. Utvalget skal gjennom sitt arbeid sørge for at innbyggerne og øvrige interessenter har tillit til Eide kommune, og at kommunen leverer sine tjenester effektivt og målrettet i henhold til lov, forskrifter, statlige føringer og kommunestyrets intensjoner og vedtak.

2. Valg - sammensetning

Kontrollutvalget i Eide kommune består av 5 medlemmer.

Kommunestyret velger medlemmer og varamedlemmer, og blant medlemmene leder og nestleder. Funksjonstiden følger valgperioden. Minst 1 av medlemmene velges blant kommunestyrets medlemmer. Det bør vektlegges at medlemmer av kontrollutvalget representerer en bredde i kompetanse og erfaringsbakgrunn. For å sikre den politiske balansen og sammensetningen i utvalget, bør leder av kontrollutvalget tilhøre opposisjonen, mens nestleder bør tilhøre posisjonen. Begge kjønn skal være representert i utvalget.

Kontrollutvalget velges i kommunestyrets konstituerende møte etter valg av formannskap og ordfører/varaordfører, jf. Kommuneloven § 17, 2.

Utelukket fra valg er ordfører, varaordfører, medlem og varamedlem til formannskap, medlem og varamedlem av kommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd, medlem og varamedlem av kommunestyrekomité etter § 10 a og ansatte i kommunen.

3. Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalgets oppgaver er gitt i kommuneloven kap. 12 og forskrift om kontrollutvalg og har en sentral rolle i kommunens egenkontroll. Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget kan foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å ivareta sin kontrolloppgave på vegne av kommunestyret.

Kontrollutvalget skal sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- **Regnskapsrevisjon**, som omfatter bestilling av regnskapsrevisjon fra revisor og å påse at regnskapene blir revidert på en betryggende måte, avgi uttalelse om kommunens årsregnskap og å påse at revisors – og kommunestyrets påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp. Kontrollutvalget skal også føre kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal også gi sin uttalelse til kommunens prosjektregnskap
- **Forvaltningsrevisjon**, som er systematiske vurderinger av kommunens økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Kontrollutvalget skal utarbeide plan for forvaltningsrevisjon. Videre skal utvalget årlig bestille og følge opp forvaltningsrevisjon hos revisor. Utvalget rapporterer resultatene av gjennomførte forvaltningsrevisjoner til kommunestyret.
- **Selskapskontroll**, som er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll. Dette innebærer at kontrollutvalget er pålagt å føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper. Kontrollutvalget utarbeider plan for selskapskontroll. Videre skal utvalget bestille selskapskontroller i

henhold til planen, og rapporterer til kommunestyret om gjennomførte selskapskontroller.

- **Granskninger eller undersøkelser**. Kontrollutvalget kan enten på eget initiativ eller etter vedtak i kommunestyret foreta granskninger eller undersøkelser av kommunens virksomhet.
- **Høringer**. Kontrollutvalget kan avholde høringer innenfor det ansvarsområdet som er gitt utvalget i medhold av kommuneloven. Med høring menes et møte i kontrollutvalget der utvalget mottar muntlige forklaringer fra personer som er innkalt for å få belyst en spesiell sak eller saksområde. Høringen skal i utgangspunktet være åpen, men kontrollutvalget kan med hjemmel i kommunelovens bestemmelser om møteoffentlighet, vedta at hele eller deler av høringen kan være lukket når det foreligger lovbestemt taushetsplikt.
- **Virksomhetsbesøk**. Kontrollutvalget kan gjennomføre virksomhetsbesøk for å bli bedre kjent med og få et godt innblikk i forvaltningen av kommunens virksomhet, i kommunale hel- eller deleide selskap og i kommunale foretak.

4. Kontrollutvalgets ressurser og rammebetingelser

Kontrollutvalget avgir forslag til budsjett for kontroll og tilsyn i Eide kommune.

Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet oversendes formannskapet og følger formannskapets budsjettinnstilling til kommunestyret.

Utvalget må ha et ressursgrunnlag som er tilpasset utvalgets oppgaver og ansvarsområde, og må sikres en sekretariatsordning som er tilpasset utvalgets behov. Til å bistå seg i arbeidet har kontrollutvalget et uavhengig og sakkyndig sekretariat som forbereder saksbehandlingen i utvalget, ivaretar sekretariatsfunksjonen i utvalgets møter og følger opp saker på vegne av utvalget. Sekretariatet skal sikre at saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og forberedt.

Kontrollutvalget legger opp til revisjonsordning tilpasset kommunestyrets tilsynsbehov, behov for oppfølging av særskilte vedtak, kompetansenivået i kommunen og kommunens egen organisering og internkontroll. Revisjonsfunksjonen for kommunen og eventuelt tilknyttede selskaper ivaretas av egen revisor / revisjonsselskap som kommunestyret velger etter innstilling fra kontrollutvalget.

5. Saksbehandlingen i kontrollutvalget

Utvalget treffer sine vedtak i møte, og det føres protokoll fra møtene. Utvalgets møter avholdes i henhold til vedtatt møteplan. Møteinnkalling, med sakliste og sakspapirer, sendes utvalgets medlemmer, aktuelle varamedlem, ordfører, rådmann og revisor en uke før møtet finner sted. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalget. I tillegg sendes kontrollutvalgets møteinnkalling og sakspapirer, samt protokoller til Eide kommune og er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Protokoller skal sendes utvalgets medlemmer/varamedlemmer for gjennomsyn. Merknader skal meldes sekretariatet, som i samråd med lederen tar avgjørelse om det skal gjøres endringer i utkastet. Protokollen skal endelig godkjennes av kontrollutvalget i neste møte.

Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum, men skal vedtas lukket når det foreligger lovbestemt taushetsplikt.

Dersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører, skal avgjørelsen føres i protokollen og hjemmelen for avgjørelsen skal framgå. Det samme gjelder for

avgjørelse om at et medlem av organet er inhabilt.

6. Kontrollutvalgets arbeidsmåte

Kontrollutvalget skal holde seg orientert om den administrative og politiske virksomheten i Eide kommune. Gjennom sitt arbeid skal utvalget legge vekt på samarbeid og opptre på en uavhengig og politisk nøytral måte. Kontrollutvalget vil særlig legge vekt på å følge opp kommunens beslutningssystemer, rutiner og organisasjonens egen kvalitetssikring. Gjennom en aktiv og synlig arbeidsmåte vil kontrollutvalget bidra til at feil og uregelmessigheter forebygges, men i den grad slike forhold skulle forekomme, vil utvalget påpeke dette.

Kontrollutvalget skal arbeide for

- å sikre god kvalitet i kommunens tjenester
- å sikre god produktivitet og en effektiv ressursutnyttelse
- å ivareta innbyggernes rettsikkerhet i deres kontakt med den kommunale forvaltningen
- å sikre at politiske vedtak i Eide kommune følges opp.

7. Informasjon og rapportering

Som et ledd i sitt forebyggende arbeid skal kontrollutvalget prioritere veiledning og informasjon. Utvalget skal legge vekt på å være løsningsorientert og bidra til læring i organisasjonen. Kontrollutvalget skal ha en aktiv og nær dialog med kommunestyret som kommunens øverste tilsynsorgan, og vil fremme aktuelle saker og rapportere til kommunestyret ved behov.

Det utarbeides en årsmelding med oppsummering av kontrollutvalgets arbeid for det enkelte år som legges fram for kommunestyret. På slutten av hver valgperiode skal det legges fram en rapport til kommunestyret om utvalgets virksomhet og gjennomført forvaltningsrevisjon i valgperioden.

Kontrollutvalgets leder, eller den lederen måtte bemyndige, ivaretar kontakten med media.

8. Samspillet mellom kontrollutvalget og kommunestyret

God forståelse og respekt for hverandres roller er avgjørende for et godt samspill mellom kontrollutvalget og kommunestyret. Kontrollutvalget arbeider på oppdrag fra kommunestyret som kan anmode eller pålegge kontrollutvalget å utrede konkrete saker på egne vegne.

Leder og nestleder i kontrollutvalget har møte- og talerett i kommunestyret når saker fra kontrollutvalget skal behandles.

Saker som kontrollutvalget fremmer til kommunestyret skal primært behandles før de politiske sakene for å tydeliggjøre at dette er tilsyns- og kontroll saker der andre kriterier enn de politiske er førende for debatten og konklusjonen. Presentasjon av sakene vil bidra til å synliggjøre kontrollutvalgets arbeid overfor kommunestyret.

9. Ikrafttreden

Reglement for kontrollutvalget i Eide kommune trer i kraft etter vedtak i kommunestyret.